

Kirkkosanommat

13 ♦ 11.9.2013 www.tampereenkirkkosanommat.fi

REILUSTI KRISTITTY

Marjaana Mäkelä

Kortit ilahduttavat kohta vanhuksia

Elli Karppelein innosti ihmiset tekemään vanhuksille yli tuhat korttia.

➤ SIVU 3

Asa Kettunen

Uskonnon voimin rakennamme Suomea

Mustafa Kara ja Matti Repo paiskasivat kättä päälle. Kutsu kävi piispantalosta moskeijaan.

➤ SIVU 4

Eino Kokko

Valoisaa uskoa jo 20 vuotta

Sana Soi -tilaisuuksia voi jo nimittää tamperelaiseksi kirkkokulttuuri-ilmiöksi. Laulaja Jaana Pöllänen esiintyy juhlaillalla 15. syyskuuta.

➤ SIVUT 6-7

RuokaNysse ajaa apuun

Vähävaraisten ihmisten ruoka-avun tarve on lisääntynyt Tampereella. Vielä ruoka-apuakin merkittävämpää Anitalle (vas.) on ollut diakoniatyöntekijä Susanna Laitisen antama henkinen ja hengellinen tuki.

➤ SIVUT 8-9

Hannu Jukola

Tampere 11.9.2013

Kirkon auttamistyötä arvostetaan

Taantuma ja ihmisten taloudellinen ahdinko näkyvät Tampereella. Vähävaraisten ihmisten ruoka-avun tarve on lisääntynyt kaupungissamme viime vuoden aikana.

Apua tarvitsevien määrä näkyy Tampereen seurakuntien diakoniatyön Ruokapankissa ja pyörillä kulkevassa RuokaNysessä.

Diakoniatyö jakoi viime vuonna noin 70 000 kiloa ruokaa vähävaraisille kaupunkilaisille. Työntekijät arvelevat, että tuen tarve lisääntyy edelleen. Syyskuuhun mennessä RuokaNysse on jakanut noin 15 prosenttia enemmän ruokakassia kuin vastaavassa ajassa viime vuonna.

Avun tarve kasvaa monesta syystä. Työstään irtisanottujen ihmisten tulotaso heikkenee, kun he putoavat ansioidonnaiselta työttömyyskorvaukselta peruspäivärahalle. Myös asumismenot kallistuvat. Kaupungin sosiaalitoimen pitkänot näkyvät väistämättä seurakuntien diakoniatyössä. Myös niin sanottu ehkäisevä toimeentulotuki jää Tampereella alle sosiaali- ja terveysministeriön suosituksen.

Tukijat ovat mukana talkoissa

Ruokapankki on tulevana vuosina uusien haasteiden edessä, sillä Euroopan Unionin elintarvikejakelu on katkolla ensi vuonna.

Siksi Pirkanmaan Osuuskunnan päätös ryhtyä uudelleen ruoka-avun lahjoittajaksi oli loistava uutinen diakoniatyölle tänä syksynä. Syyskuun alusta lähtien mukana on neljä Prismaa. Mukana on edelleen myös muita kaupan alan ja elintarviketeollisuuden lahjoittajia.

Osuuskunnan mukaantulo kuitenkin edellyttää, että Ruokapankkiin ja RuokaNysseen saadaan lisää vapaaehtoistyöntekijöitä pakkaamaan ruokaa. Kiinnostuneet pääsevät mukaan Suurella sydämellä -vapaaehtoistyön kautta.

Uusien ruokalahjoittajien, innokkaiden vapaaehtoistyöntekijöiden, rahalahjoittajien, peräkontti- ja kirkkopöytäosastustien ihmisten sekä muiden tukijoukkojen ansiosta Tampereen seurakuntien diakoniatyö pystyy vastaamaan lisääntyneeseen avuntarpeeseen.

Syy kuulua kirkkoon

Seurakuntien tekemään diakoniatyöhön ja vähävaraisten auttamiseen osallistuvat myös kaikki kaupunkilaiset, jotka kuuluvat kirkkoon ja maksavat kirkollisveroa.

Kirkon tekemä auttamistyö onkin noussut tärkeimmäksi syyksi kuulua kirkkoon. Suomalaisten yksi tärkeimmistä perusteista jäsenyydelle on kirkon työ vanhusten ja vammaisten sekä köyhien ja syrjäytyneiden parissa. Tiedot perustuvat Kirkon tutkimuskeskuksen yhdessä TNS-Gallupin kanssa marraskuussa 2011 keräämään tutkimusaineistoon.

Hienoa on myös se, että kirkon auttamistyön hyväksi ahkeroinvat myös monet kirkkoon kuulumattomat ihmiset. Näin omaa "kirkollisveroaan" haluaa maksaa muun muassa vapaaehtoistyötä tekevä mies, jota on haastateltu tämän lehden keskiaukeamalla.

Hän ja muut jutuissa haastatellut ihmiset haluavat esimerkillään ja työllään innostaa yksittäisiä ihmisiä ja yrityksiä auttamistyöhön. Elämä on arvaamatonta. Matka auttajasta autettavaksi voi olla hyvinkin lyhyt. Jokainen voi tehdä jotakin lähimmäisensä puolesta.

Marja Rautanen

Hamnu Jukola

Hamnu Jukola

Kiusaamista ei saa hyväksyä!

Pitää hyväksyä ihmisten erilaisuus ja yrittää olla kaikkien kaveri. Siinä Tammelan koulun kuudensadan oppilaan ja viidenkymmenen motoristin yhteinen resepti koulukiusaamista vastaan.

50 motoristia kurvasi koulun pihamaalle kertomaan koulukiusaamisen vaikutuksista. **Gurman** istahti **Jussi Santaharjun** pyörän selkään, takana **Harman** ja **Milja**.

Lukijapostia

Haastan tamperelaiset tekoihin ihmisarvon puolesta

Syyriaan kohdistuva sotatoimien uhka on aiheuttanut levottomuutta niin maan sisällä kuin syyrialaisien asuttamilla pakolaisleireillä. Esimerkiksi Jordaniassa varaudutaan jopa 60 000 uuden pakolaisen tuloon lähiaikoina.

Syyrian tilanteeseen on suhtauduttu välinpitämättömästi jo liian pitkään. Vasta viime päivinä uutisoitu sotatoimien uhka on havahduttanut tilanteen todelliseen vakavuuteen.

Kirkon Ulkomaanapu on saanut sekä yksityisiä että julkisia varoja Za'atrin ja King Abudullah Parkin leireillä tapahtuvaan avustustyöhön. Lisäksi olemme tukeneet syyrialaisia kumppaneidemme kautta maan sisällä.

Nyt tilanteen kärjistyttyä tarvitsemme nopeasti lisää varoja jatkaaksemme ja laajentaaksemme avustustoimintaa. Haastan kaikki tamperelaiset mukaan auttamaan yli uskonnollisten ja yhteiskunnallisten rajojen. Jokainen lahjoitus on tärkeä.

Tomi Järvinen

Kansainvälisen työn johtaja
Kirkon Ulkomaanapu

Juhla-arkipyhäpäivien muuttamisesta

Suomessa ei koskaan palattako siihen tilanteeseen, että loppiainen ja helatorstai olisivat muina päivinä kuin ne ovat tätä nykyä. Suomi lienee ollut 1980-luvulla kristikansana ainoa, jossa eivät raamatulliset

pyhäpäivät noudata kristillistä ajanlaskua.

Loppiaisen täytyy olla laskennallisesti juuri samana päivänä, joka vastaa Jeesuksen syntymähistoriaa. Helatorstain muutos muuksi olisi kristillisesti järjetön ja perusteeton.

Maallistuneessa Suomessa voidaan heittää esille lähes mitä tahansa. Perustelut loppiaisen ja helatorstain muuttamiseksi takaisin lauantaiiksi olivat juuri sellaisia, ettei muualla maailmassa tunnettu kyseisiä sekuläariratkaisuja.

Lomailin kommunistisessa Romaniassa 1981, jolloin loman aikaan sattui helatorstai. Sosialismista huolimatta Romaniassa kunnioitettiin ortodoksia, joten kaupat, liikkeet, ravintolat ja niin edelleen avautuivat helatorstaina vasta kello 16:n jälkeen.

Olen esittänyt vuosikautia, että helatorstain jälkeinen perjantai tehtäisiin yhteiskuntasopimuksellisesti vapaaksi. Mitä järkeä on siinä, että keskiviikkona toiminnat alasajetaan ja taas viikonloppua varten vain perjantaiksi ylösajetaan?

Eikö olisi parempi pitää toukuussa helatorstain tienoilla pitkä neljän päivän vapaa, jolloin ei tarvitsisi esimerkiksi masuuneita sekä alas- että ylösajaa päivää varten? Loppiainen olkoon samalla paikoin kuin nykyään.

Ehdotukseni on, että vuotuisen helatorstain jälkeinen perjantai olisi vapaapäivä kaikille. Aikoinaan menetettiin toinen helluntapäivä. Senkin tarpeellisuuden uskallan tuoda esille.

Jos nyt halutaan muutoksia suomalaisen perinteeseen, niin sil-

loin helatorstain jälkeinen perjantai ja viikonloppu olisi luotava neljän päivän vapaaksi. Jos lomapäivien suhteen kokisi menetyksiä jokin maksajataho, olisi se vähennettävissä esimerkiksi vuosilomasta, ellei muuten. Loppiainen olkoon nykyisellä paikallaan.

Kiirastorstain saaminen yleiseksi vapaapäiväksi kuuluu nimenomaan nykyisyyteen. Kiirastorstain vapaapäivä on kristikansan tavoitteita, joita menetettiin aikoinaan.

Heikki S. Ristimäki

FM, Tampere

Psykoterapiaa masennukseen

Tampereen yliopiston psykologian opetuskliniikka tarjoaa psykoterapiaa hyvinvoinnin edistämiseksi. Hoidettavia ongelmia ovat masennukseen liittyvät tunteet.

Hoitojen pituus on kahdeksan käyntiä. Terapeutteina toimivat opintojen loppuvaiheessa olevat ammattityön opintoja suorittavat psykologian opiskelijat.

Asiakasterapian aikana opiskelijat saavat jatkuvaa työnohjausta. Terapiassa olevat asiakkaat osallistuvat samalla myös hoitomuotojen kehittämistä koskevaan tutkimukseen.

Terapiat alkavat sopimuksen mukaan syys-lokakuun vaihteessa. Yhden käynnin hinta on 20 euroa.

Terapia tapahtuu psykologian opetuskliniikassa, Kalevantie 5, 4. kerros. Ilmoittautumiset 11.9., 12.9. ja 13.9.2013 klo 9-11 ja 17-19 p. 050 318 6165.

Kirjoita yleisönosastoon! Mielipide saa olla enintään 1200 merkkiä ilman välilyöntejä tai vajaa puoli liuskaa. Kirjoittaja voi käyttää nimimerkkiä, mutta nimi ja yhteystiedot tulee mainita. Ne jäävät vain toimituksen tietoon. Lähetä kirjoituksesi sähköpostitse: tampereenkirkkosanomamat@evl.fi tai osoitteeseen Tampereen Kirkkosanomat, toimitus, PL 226, 33101 Tampere.

Sanottua

➤ Voisi olla tervettä suhtautua kirkkoon kuin uimahalliin: ellen kykene käyttämään sen tarjoamia palveluksia hyväkseni, päiväni ovat pienessä mittakaavassa huonompia. Kirkko on mahdollisuus. Se saattaisi antaa elämään lisää syvyyttä. Tietyt peruskysymykset nousevat 40 ikävuoden jälkeen pintaan, kun ihminen kokee ensi kertaa fyysisesti sen mahdollisuuden, ettei hän ole ikuinen.

Muusikko **Samuli Putro**
Esse 22.8.

➤ Filosofian opettaja oli avoimesti ateisti, ja sen verran ärsyttävä, että en voinut enää olla ajattelussani epäjärjestelmällinen. Kirjoitin kokees-

sa esseen uskonnollisesta näkökulmasta. Sain nelosen. Se tuntui epärealistilta, mutta selkeytti ajatuksia sekä vahvisti, että haluan papiksi.

Pastori **Petri Tikka**, 26
Helsingin Sanomat 23.8.

➤ Ihmissuhteen kuuluu pyhän kaipuu. Siksi tarvitsemme tiloja, jotka hengittävät ylöspäin ja joissa voimme hiljentyä, ravita sielua ja katsoa ajan rajan yli.

Helsingin Sanomien entinen
päätoimittaja ja kustantaja
Mikael Pentikäinen
Iisalmen Sanomat 22.8.13

➤ Me kuljetamme lapsuuden perheestä asioita enemmän kuin taju-

ammekaan. On tärkeä pohtia mitä oma kasvutausta, vaikka nyt esi-koisuus, merkitsee minulle, parisuhteelle ja tavalleni ottaa vastuuta. Kannattaa punnita, mitä kodin perintöä haluaa siirtää eteenpäin ja mitkä asiat on viisasta käsittää läpi – ja jättää taakse. Kenelläkään ei ole ollut täydellisiä vanhempia, emme ole täydellisiä puolisoita emmekä kasvattajia. Virheitä saa tehdä, virheitä voi oppia – ja armo ja anteeksiantaminen kantavat meitä ihmisuhteissakin

Perheneuvoja **Pasi Lampinen**
Henki ja elämä 22.8.Lisää Sanottuja:
www.tampereenkirkkosanomamat.fi

Kukaan ei jää tyhjän päälle, lupaa yliopistopastori Risto Korhonen vierellään opiskelijat Jenni Reinikainen (vas.) ja Helena Perttilä.

Kristillinen toiminta rikastuttaa opinahjoa

Joskus uusi arki johdattelee opiskelijan hengellisten kysymysten äärelle. Tie voi viedä kappeliin hiljentymään, oppilaitoksen kristilliseen toimintaan tai papin luo.

Tampereen yliopiston kampuskappeli on palvellut kävijöitä 10 vuotta.

– Kappeli on tarpeellinen hengähdyspaikka, jossa on vakituinen käyttäjäkunta, yliopistopastori **Risto Korhonen** summaa.

Tampereen yliopiston kristittyjen opiskelijoiden yhdistys Pilke järjestää kappeliin ohjelmaa tiistai-illoiksi. Korhonen keskustelee toiminnan sisällöstä muiden Tampereen seurakuntien oppilaitospastoreiden, opiskelijoiden ja Uuden Verson työntekijöiden kanssa.

– Pyrimme saamaan yhteyksiä ja yhteistä toimintaa eri oppilaitoksissa opiskelevien välille, Korhonen kertoo.

Tänä lukuvuonna kampuskappelissa on ainakin luentoja ja huumoria, musiikkia ja pikkujoulut.

– Vakikäyttäjissä on muusikoita, muutama kuoro ja Tampereen kristillinen teatteri. Heistä irtoaa kulttuurista antia, lupaa Korhonen.

Lokakuuna alussa pidetään Taiwaankansi Open House, jonka päävieraaksi on lupautunut stand up-koomikko **Mikko Vaismaa**.

– Täällä on aina myös kahvia, teetä ja karkkia, hymyilee opiskelija **Helena Perttilä**.

Yliopiston työntekijöille yliopistopastori tarjoaa minireitit, virkistyspäiviä ja työhönohjausta.

Rento ilmapiiri

Nuorelle aikuiselle oman paikan löytäminen ei tuesta ja toiminnasta huolimatta ole itsestäänselvyys.

– Jos tuntuu, että pitäisikö lähteä toimintaan mukaan, niin kannattaa mennä. Se saattaa tuoda elämään jotain älyttömän hyvää, kehottaa Pilkkeen puheenjohtaja **Jenni Reinikainen**.

Helena Perttilä kehuu Pilkkeen ilmapiiriä rennoksi ja hyväksyväksi.

– Kannattaa pitää huolta henkisestä ja fyysisestä kunnosta. Tee yliopistosta kotisi! Se monipuolistaa opiskelua, hän kannustaa.

Perttilästä tulee kirjastonhoitaja, Suomen kirjallisuutta ja kieltä lukeva Reinikainen suuntautuu opettajaksi.

– Tärkeintä on oppia rakastamaan ja olemaan rakastettu. Yliopisto on kasvattanut kohti aikuisuutta. Luennoilla tai tenteillä on ollut tässä kovin vähän tekemistä, Reinikainen kuvailee.

– Hengellinen ravinto on saanut pysymään Pilkkeessä. Vastuunhenkilönä toimiminen on kasvattanut ja tuonut esiintymisvarmuutta, miettii Perttilä.

He iloitsevat, kun ovat saaneet tutustua eri oppiaineiden opiskelijoihin ja toisiin tieteenaloihin.

– Tätä kautta voi löytyä sivuaineita helpommin, sanoo Perttilä.

– On hengellinen rikkaus nähdä, miten eri tavalla voi elää kristittyä elämää, pohtii Korhonen.

Sinä kelpaat

Aiempaa useampi korkeakouluopiskelija kertoo tuoreessa terveystutkimuksessa masennuksen uhkaavan omaa terveyttä ja hyvinvointia.

– Aikuistuvan problematiikka on aina samanlainen, mutta pärjäämisen mentaliteetti on rankempi kuin ennen. Kun kodin ja suvun

verkostot ovat rikkiäisempiä, moni potee yksinäisyyttä, toteaa Korhonen.

Hän on 15 yliopistopappivuotensa aikana huomannut, että opiskelutahti on tiivistynyt ja vapaa-aika täyttyy työllä.

– Saavutusten eteen joutuu näkemään vaivaa yliopistossakin.

Aikuisopiskelijan hyvinvoinnista huolehtii Tampereella laaja turva- ja tukiverkosto. Tampereen seurakunnilta oppilaitoksissa työskentelee neljä pappia ja yksi diakoni – heille voi puhua luottamuksellisesti kaikesta ja pyytää kirkollisiin toimituksiin.

Korhosen vastaanotolla käy joka viikko useita opiskelijoita. Päivystys on tiistaista torstaihin kello 10–12. Yhteyksissä voi olla sähköpostitsekin.

– Opiskelijaelämään sopii, että papin puheille tullaan randomisti ja voi ottaa hihastakin kiinni.

– Tahdon sanoa, että sä osaat, sä kelpaat, sulle on paikka tässä maailmassa, etkä ole oikeasti yksin, myöskään hengellisessä mielessä, Korhonen rohkaisee.

Elisa af Hällström

Lisätietoa: www.tampereenseurakunnat.fi/opiskelijat

Tuomiokapituli evakossa

Tampereen hiippakunnan tuomiokapitulitilat ovat syksyn aikana remontissa. Entisiin tiloihin Eteläpuistoon toivotaan päästävän palaamaan marraskuussa.

Kapitulista poistuvat samalla yksittäiset työhuoneet ja toimisto muuttuu monikäyttötilaksi.

Jäljelle jäävään tilaan rakennetaan ohjaus-, neuvottelu- ja koulutustiloja.

Remontin aikana osa tuomiokapitulitilasta toimii Tammerkosken partaalla osoitteessa Finlaysoninkuja 9, 4 kerros. Muut työntekijät tekevät pääasiassa etätöitä.

Hatanpään sairaala sai kirjoja

Hatanpään sairaalasielunhoito vastaanotti Gideonit-yhdistyksen lahjoituksena toista sataa *Testamenti* -kirjaa. Näin Hatanpään sairaalan Uusien testamenttien saatavuus päivittyi vastaamaan tarvetta.

Sairaalapastorit **Saila Munukka** ja **Markku Mustajärvi** ottivat lahjoituksen kiitollisina vastaan. He välittävät sen edelleen osastoille luettavaksi sekä Hatanpään kantasairaalan että Hatanpään puistosairaalan osastoille.

Korttiaskartelijat innostuivat ilahduttamaan vanhuksia

Vapaaehtoistyöstä Elli Karpelinilla oli kokemusta jo aikaisemminkin. Sitten hän sai ajatuksen vanhusten piristämiseksi postikortteilla.

– Idea hankkeeseen tuli, kun rukoilin, että löytäisin sellaisen tavan auttaa vanhuksia, jota itsenkin rakastan.

Hän alkoi innostaa muita mukaan Facebookin kautta. Lopulta kortteja oli koossa yli tuhat. Kovimmalta tekijältä niitä saapui 190.

– Kortit ovat upeita! Niissä on käytetty paljon pieniä yksityiskohtia.

Pari alle kymmenvuotiasta olivat ehkä innokkaimmat osallistujat, Karpelin kehuu.

Hänen mielestään korttisato ja osallistujamäärä kertovat, et-

tä keräykselle oli kysyntää. Auttamisen tapoja olisi syytä monipuolistaa; kaikilla ei ole mahdollisuutta lähteä kotoa esimerkiksi ulkoiluavuksi. Karpelin rohkaiseekin etsimään omia tukemuotoja, kunhan tekee sen täydestä sydäimestään.

Kampanjaan osallistui kaksi paikallista askarteluliikettä. Mummon Kammarin vapaaehtoiset vievät tervehdyksiä vanhusten koteihin ja henkilökunta laitoksiin.

Seuraavaksi on suunnitella joulukorttikeräys, johon Karpelin arvelee tulevan vielä enemmän osanottajia.

– Joulun askartelijoiden sesonkiaika.

Asta Kettunen

Ensimmäiset maistiaiset kauniista kortteista Elli Karpelinin jakoi Mummon Kammarin yhteislauluhetken aluksi. Kortit saivat muiden muassa Maila Onnela ja Pauli Raittinen.

Herätys!

Mitä tapahtuu investituurassa?

Pyhän Johanneksen Ritarikunnan investituura pidetään Tampereen tuomiokirkossa 21. syyskuuta kello 16. Mikä on investituura, Tampereen komentajakunnan komentaja Esko Raipia?

– Keski-ikäisessä kirkko-oikeudessa investituura tarkoittaa hallitsijan oikeutta nimittää piispat ja apotit tai vahvistaa virkanimitys sauvan ja sormuksen antamisella. Ritarikunnan investituura on avoin kirkkotilaisuus, jota voi tulla seuraamaan kuka tahansa. Yleisön paikka on ritarien takana tai parvella siten, että se ei häiritse rituaalia.

Mikä on Pyhän Johanneksen Ritarikunta?

– Kansainvälinen, hengellinen ja hospitaalinen ritarikunta, joka noudattaa vuosituhantista perinnettä auttaen avuntarpeessa olevia lähimmäisiä. Sen lähtökohtana on autuaan Gerardin Jerusalemiin perustama sairashuone, joka oli pyhitetty Pyhälle Johannes Kastajalle.

Miten se toimii?

– Maailmanlaajuinen Pyhän Johanneksen Ritarikunta toimii yhteistyössä skandinaavisten priorikuntien kanssa. Suomessa nimi on Pyhän Henrikin priorikunta (Priory of St. Henrik) ja sen alaisuudessa toimii useita komentajakuntia.

– Organisaatio on hierarkkinen. Jäseniksi tullaan kutsusta, ja Ritarikunnan jäseniä ovat niin naiset kuin miehetkin. Jäseneksi haluavan täytyy olla vakaa kristitty, eli ateistit ja kastamattomat eivät voi tulla ritareiksi.

Mitä kirkkotilaisuudessa tapahtuu?

– Ritarikunta järjestää investituuran ottaessaan uusia jäseniä ritarikuntaan ja ylentäessään heidät tietyin menoin Knight-arvoon, naiset Dame-arvoon.

– Seremonian päähenkilö on Suurmestari tai hänen valtuuttamansa. Hänen lisäkseen toimituksessa on useita eri tehtäviä hoitavia henkilöitä. Ritariksi lyönti tehdään miehille miekan lappella, naisille laittamalla käsi olkapäälle.

Asta Kettunen

”Meidän on pelattava tämän maan säännöillä”

Jotkut sanovat, että tämä on väärän uskonnon maa. Niille minä sanon, että menkää pois. Me asumme yhdessä tätä maata. Meidän pitää rakastaa sitä, tehdä itse ja auttaa toisia.

Näin totesi katolisen Pyhän ristin seurakunnan jäsen **Allaa Yousif**, joka osallistui uskontojen välisen vuoropuhelun iltaan piispantolossa Pyynikillä.

Yousifin mielestä uskonto auttaa ja antaa voimaa. Samaa mieltä olivat muutkin.

Keskustelun herättäjäksi kuunnelluista Raamatun ja Koranin teksteistä löytyi yhtymäkohtia.

Mustafa Kara Tampereen islamin yhdyskunnasta luki Koraanista Avauksen suuran, josta **Markku Toivanen** Tampereen ortodoksisesta seurakunnasta löysi armah-tavan Jumalan ja kuvan tiellä olemisesta.

Isä Markku oli valinnut Raamatusta osia Matteuksen ja Johanneksen evankeliumeista. Kara huomasi niistä nöyryyttä ja varoitusta yllimielisyydestä.

Härmälän seurakunnan pastori **Päivi Repo** ja diakoniatyöntekijä **Päivi Weckström** kertoivat, että

rippikoululaisia kiinnostavat Raamatusta etenkin sen kertomukset. Esimerkiksi syntisen naisen tapauksesta – siitä, kuka heittää ensimmäisen kiven – on puhuttu nuorten kanssa paljon.

– Tarvitaan keskustelua; muuten ryhdymme ottamaan tuomarin paikkaa, sanoi iltaa isännöinyt Tampereen hiippakunnan piispa **Matti Repo**.

– Kun pyrimme kuuntelemaan toisiamme, alamme ymmärtää toisiamme, hän rohkaisi.

Tiedon lisääminen on yksi keinoista vihapuheen taltuttamiseksi.

Vuoropuheluryhmä on toiminut seitsemisen vuotta. Se alkoi luterilaisten ja shiiamuslimien välisenä, mutta on laajentunut koskemaan myös sunneja, katolilaisia ja ortodokseja.

– Puhuminen kannattaa aina. Alku oli aika jännittänyt, mutta matkan varrella on opittu kuuntelemaan, Kara myönsi.

Lisää:
www.tampereenkirkkosanommat.fi

Luterilainen maailmanliitto korostaa piispa Matti Revon vierailleen jakamassa lausunnossa valmiutta ottaa vieras vastaan. Vasemmalla Mustafa Kara, oikealla Markku Toivanen ja Allaa Yousif.

Pelipuiston seurakuntakoti on jo pitkään ollut Hervannassa diakonian ja maahanmuuttajatyön keskus.

HICC aloittelee Hervannassa

HICC on uusi Hervannan seurakunnassa toimiva kansainvälinen, ekumeeninen yhteisö. Se sai alkunsa, kun seurakunnan kansainvälinen työ ja maahanmuuttajatyö nivottiin saman nettisivun www.hicc.fi alle.

– Tavoitteena on seuraavaksi vahvistaa englannin-, venäjän- sekä suomenkielisen hengellisen yhteisöllisyyden tarjontaa, niin että uusi luterilainen ekumeeninen yhteisö vahvistuisi, kertoo toimintaa koordinoiva pastori **Hannu Vuorinen**.

Tarkoituksena on kasvattaa monikulttuurista ja monikielistä yhteisöä, jossa liittyvät toisiinsa vahva hengellisyys, matalan profiilin elämäntapakristillisuus, auttaminen ja lähimmäispalvelu. Mukaan toivotaan tervetulleeksi, olipa äidinkieli mikä tahansa.

Vuorinen muistuttaa, että Hervannan seurakunta on asukaspo-

jansa takia tehnyt paljon maahanmuuttajatyötä. Nimeä HICC hän perustelee sillä, että toiminnalle tarvittiin nimi, jonka kiinnostuneet voisivat löytää helposti.

– Odotamme sekä maahanmuuttajia että suomalaisia vapaaehtoisia, joilla on kipinä rakentaa kansainvälistä kristillistä keskustaa Hervantaan.

Toiminta aloitetaan pienesti. Suomenkielinen viikkotapahtuma on torstai-illan vaeltajat -ryhmä. Joka toinen torstai on miesten aamu kello 07.30. Venäjäksi on tarjolla kaksi ryhmää ja englanniksi kahdentyyppisiä kokoontumisia.

HICC: www.hicc.fi
Hervanta International Christian Center
Hervannan kansainvälinen kristillinen keskus
Херванта Международный Христианский Центр

Pakolainen voi kaivata ystävää

Onko silmiin katsominen epäkohteliasta? Mitä teen, jos vatsaani kivistää? Mistä voin löytää lapsilleni kuvakirjoja? Pitääkö hanavesi keittää?

Kantäväestölle ja jo Suomeen juurtuneille maahanmuuttajille selviää, mutta juuri tulleille mieltä askarruttavia kysymyksiä.

Tampereen seurakuntien diakoniakeskus on alkanut etsiä ystäviä pakolaisille. Hanke toteutetaan EU:n pakolaisrahaston tuella. Kotoutumista aletaan tehostaa ensi vuoden alussa. Nyt meneillään on vapaaehtoisten etsiminen tukihenkilöiksi ja pienryhmien vetäjiksi.

Tukihenkilö opastaa tulijoita palveluihin, työelämään, harrastuksiin ja sosiaalisiin verkostoihin. Tavoitteena on edistää pakolaisen oman osaamisen ja omien voimavarojen esille tuomista.

Pienryhmät taas tukevat tulijoita yhteyksien syntyemisessä ja suomen kielen opiskelussa.

Vapaaehtoiset voivat olla joko aiemmin Tampereelle tulleita maahanmuuttajia tai kantäväestöstä.

Hankkeen yhteyshenkilö, iranilaissyntyinen **Neli Karlsson** muutti Suomeen 15 vuotta sitten. Hänenlaisellaan pitkään maassa ollen ystäväverkot ovat jo muotoutuneet. Sen sijaan juuri maahan tulleet, yksinäiset, kovia kokeneet ja kodin ulkopuolista toimintaa haluavat voivat kaivata tukea.

Diakoniakeskus päätyi toteuttamaan hanketta siksi, että sillä on erityisosaamista vapaaehtoistyön ohjaamisessa sekä vapaaehtoisten kouluttamisessa ja tukemisessa jo pitkältä ajalta.

Diakoniasihteri **Katariina Mylläri** oli aikaisemmin mukana Ylöjärven seurakunnan pakolaisille suunnattujen kansainvälisten naisteniltojen järjestämisessä. Hän muistaa toiminnan poikineen myös ystävyssuhteita.

Etsi osoitteen <http://tampere.suurellasydamella.fi> Vapaaehtoistyöpaikat-listasta kohta **Haetaan vapaaehtoisia maahanmuuttajien tukihenkilöiksi**, ja lähde rohkeasti mukaan. Lisätietoja saat Neli Karlssonilta, neli.karlsson@evl.fi (kuvassa).

Konferenssin avulla vaikutusta asenteisiin?

Tampereen kaupungin maahanmuuttajatyön pääkoordinaattori **Marja Nyrhinen** toteaa, että parhaillaan Tampere-talossa pidettävä Metropolis-konferenssi on maailmanlaajuinen, mutta globaali kokonaisuus koostuu paikallisista ilmiöistä.

– Tampereella polttavimmat ilmiöt ovat työllistymisen ja suomen kielen koulutuksen puute. Niihin tällä ei ole suoraa vaikutusta. Sen sijaan toivon, että asennetasolla tällä saavutetaan jotain.

Perjantaina yksi teemoista on uskontojen mahdollisuudet kotoutuksessa ja sosiaalisessa yhteen-

kuuluvuudessa. Mukana on myös Tampereen seurakuntien yhteiskunnallisen työn ja kirkkohallituksen väkeä.

– Yhteistyö on voimaa. Järjestöillä on keskeinen rooli kotouttamisessa ja maahanmuuttajien sekä kantäväestön yhteisöllisyyden kehittämiseksi, Nyrhinen sanoo.

Tapahtuman kassit on tehty Tampereen seurakuntien Nemo-hankkeessa. Se tarjoaa suomen kielen opetusta, valmennusta työelämään, media- ja atk-taitojen opetusta sekä tukea käsityöiden valmistamisessa Nekalan monikulttuurisessa työpajassa. Tavoitteet

na on edistää maahanmuuttajien työllistymistä.

Noin 500 osallistujan konferenssia ei ole ennen pidetty Suomessa. Nyrhinen uskoo sen tarjoavan myös oikeaa viimeisintä tutkimustietoa muuttoliikkeistä ja kotouttamisesta.

www.facebook.com/Metropolis2013.fi
www.metropolis2013.fi

Sivun jutut:
Asta Kettunen

Voiko Jumalaa kutsua Äidiksi?

Kristityt kutsuvat Jumalaa yleensä taivaalliseksi Isäksi. Jeesuksen opetuksen mukaan Jumala on kuin hyvä isä, jonka suhde ihmisiin on läheinen. Eikö Jumalaa voisi siis kutsua myös Äidiksi?

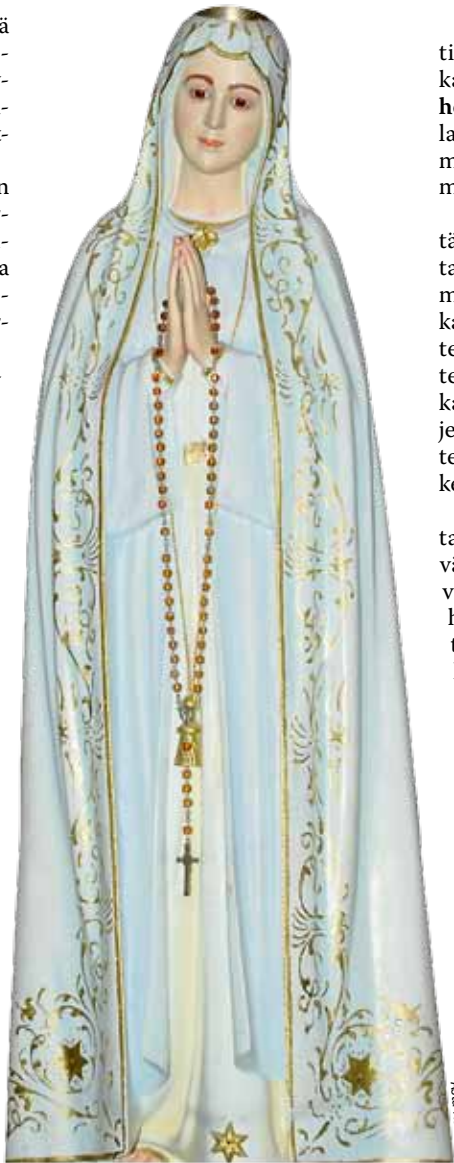
Jeesuksen aikana ja Raamatun syntyaikoina miesten rooli perheessä ja yhteiskunnassa oli hallitseva. Se selittää, miksi Jumalasta käytettiin lähes yksinomaan maskuliinisia vertauskuvia, kuten heras, paimen, tuomari ja kuningas.

Joitain feminiinisiäkin vertauskuvia löytyy: Jumalan rakkautta verrataan sellaisen äidin rakkautteen, joka ei hylkää lastaan. Jumalan kuvataan olevan synnyttäjä, elämän antaja, lohduttaja, joka kantaa ja ruokkii lapsiaan. Myös Pyhä Henki on Vanhan Testamentin kielessä feminiininen.

Kristinuskon mukaan Jumala ei silti ole nainen eikä mies. Jumalan nimitykset ovat aina analogioita. Eli kyse on yrityksestä kuvata Jumalaa jonkin sellaisen hahmon avulla, joka on meille tuttu.

Vertauskuullinen ja runollinen kieli ei pysty täysin paljastamaan Jumalan olemusta. Jumala ei tyhjenny mihinkään selityksiin eikä kuvauksiin. Sanat, joita käytämme, vaikuttavat kuitenkin mielikuviimme Jumalasta.

Feministiteologit ovat pyrkineet uudistamaan uskonnollista kieltä naisellisempaan suuntaan.

Jumalasta voi käyttää nimiä Äiti, Sisar tai Ystävätär, väitti radikaali saksalainen teologi **Dorothee Sölle**. Hänen mukaansa Jumalan nimeäminen ja mieltäminen mieheksi on tehnyt naisten alistamisesta hyväksyttävää.

Sölle korosti opetuksessaan, että kristinuskon tehtävä on vapauttaa sorrettuja ihmisarvoiseen elämään. Hänen määritelmänsä mukaan patriarkaatti tarkoittaa miesten valta-asemaa ja hallintaa yhteiskunnassa ja kirkossa. Patriarkaalisuus taas merkitsee arvojärjestelmää, jossa maskuliininen asetetaan arvoltaan feminiinistä korkeammalle.

Perhe- ja ihmissuhteisiin viittaavat Jumalan nimitykset eivät kuitenkaan ole ainoa tai paras vaihtoehto. Äidistä tai isästä puhuttaessa mieliin nousevat väistämättä kokemukset omista vanhemmista. Ne voivat olla hyvinkin negatiivisia tai ristiriitaisia. Tietysti voi ajatella, että Jumala on kuin paras mahdollinen äiti tai isä.

Jumalan nimiä, joihin ei liity valtasuhdetta, ovat esimerkiksi Elämän Lähde, Pyhä Kolminaisuus ja Kanssamme kärsivä rakkauden voima.

Kun Mooses kysyi Jumalalta, mikä hänen nimensä on, Jumala vastasi: "Minä olen se joka olen". Jumala on siis myös persoona, joka on ihmisen kanssa vuorovaikutuksessa. Silti hän pysyy salattuna, eikä mikään ihmisryhmä voi omia Jumalaa haltuunsa.

Tulevat pyhät

15.9. Jeesus antaa elämän

Jeesuksella oli voima herättää kuollut eloon. Kun hän näki leskiäidin surevan ainutta poikaansa, hänen kävi äitiä sääliksi. Jeesus sanoi: "Älä itke". Sitten hän herätti pojan. Tämän ihmeen nähneet uskoivat, että Jumala oli tullut heitä auttamaan (Luuk. 7:11–16).

Kun vainaja siunataan hautaan, pappi sanoo: "Jeesus Kristus, Vapahtajamme, herättää sinut viimeisenä päivänä". Tähän lupaukseen saan tarttua, kun kuolema ja ero läheisistä pelottaa. Jeesukseen saan nojata pimeässä, masentuneena, toivottomanakin.

22.9. Kristityn vapaus

Jeesus paransi sairaita myös sapattina, vaikka se oli Jumalalle pyhitetty lepöpäivä (Luuk. 14:1–6). Hän osoitti toiminnallaan, että uskonnollisia sääntöjä täytyy tulkita tilanteen mukaan, apua tarvitsevan ihmisen parasta ajatellen.

Saan siis ajatella ja toimia joustavasti. Vapaus voi ahdistaa: Olisi helpompaa, jos joka tilanteeseen löytyisi neuvo ohjekirjasta. Tärkeintä ja niin vaikeaa on rakastaa ja armahtaa toista ihmistä. Vapauteen kuuluu omankin inhimillisyyden hyväksyminen.

Helmi

Minä päättelen, etteivät nykyisen ajan kärsimykset ole mitään sen kirkkauden rinnalla, joka vielä on ilmestynvä ja tuleva osaksemme. Luomakunnalla on toivo, että myös se pääsee kerran pois katoavaisuuden orjuudesta, Jumalan lasten vapauteen ja kirkkauteen (Room. 8:18–23).

Silja Tanttari soittaa, Tuija Parkkinen opettaa.

Anna sen soida

Musiikki ympäröi meitä kaikkialla. Musiikki soi taustalla tai kuuntelemme lempimusiikkiamme ajan kanssa. Musiikilla on vahva ja merkittävä asema myös luterilaisessa kirkossamme. Musiikki on ollut mukana kristittyjen kokoontumisissa jo kristinuskon alkua ajoista lähtien.

Martti Lutherin ajatuksen mukaan musiikki on yksi luterilaisen seurakunnan tuntomerkeistä yhdessä Jumalan ylistämisen ja rukouksen kanssa. Raamatussa kolmannen Kolossalaiskirjeen kuudestoista jae kehottaa kristittyjä laulamaan ylistystä Jumalalle kokoontumisissaan.

Seurakunnat tarjoavat tänäkin syksynä useita erilaisia ryhmiä, tilaisuuksia ja tapahtumia, joissa musiikilla on merkittävä sija. Kirkkomusikanttien toiminta, Kirkkomuskarit, kuorot, laulu- ja soitinryhmät sekä messut kokoavat Jumalan sanan äärelle seurakuntalaisia viikoittain.

Yhteisessä musisoinnissa on mukana ihmisten kohtaaminen ja yhdessä kokemisen ja tekemisen riemu. Musiikilla on ihmeellinen voima. Se hoitaa, luo yhteenkuuluvuutta, liikuttaa, tuo iloa ja voimaa.

Musiikki auttaa myös rauhoittumaan ja hiljentymään. Se herkistää kuulijan Jumalan sanan vastaanottamiselle ja itsensä tutkiskelulle.

Kun musiikkiin liitetään sanat, tulee siitä keino evankeliumin julistamiseen, vastaanottamiseen ja sen todeksi elämiseen. Luterilaista kirkkoa voidaan kutsua myös laulettun sanan kirkoksi, sillä Kristus on läsnä ja vaikuttaa laulettuun sanassa.

Musiikki on Jumalan luomislahja meille ihmisille. Musiikkiin on kirkossa kaikilla oikeus, kaikki saavat kuunnella, laulaa ja soittaa, omista taidoistaan riippumatta.

Seurakuntien tarjoama musiikinopetus antaa eväitä omien soitto- ja laulutaitojen kehittämiseen. Syksyn aikana järjestettävät lukuisat upeat konsertit kirkkoissamme avaavat oven kirkkomusiikin monipuoliseen maailmaan.

Kirkkosalien kauniissa puitteissa, kirkkotaiteen ympäröimänä, on hyvä olla hetki Taivaan Isän hoidettavana musiikista nauttien.

Maiju Häyrynen
Kanttori,
vs musiikkisihteeri

Ota onkeesi

Messukylässä tehtiin kirja talkoilla

Messukylän seurakunnassa talkoilla tehty kirja *MAAN KORVESSA Kaikuja Messukylän kirkonmäeltä* on saatu valmiiksi. Se on messukyläläisten omaksi lahjakirjaksi tarkoitettu kuvateos ja samalla hartaus- ja runokirja.

Kirjoittajat, joita on kaikkiaan parikymmentä, ovat sekä seurakuntalaisia että työntekijöitä. Kuvitus on Messukylästä ja vähän muualtakin.

Kirjaa myydään Messukylän seurakunnan diakoniatyön hy-

väksi. Messukylän kirkon ovilta ja seurakuntataloilta sekä Messukylän kirjastosta sitä saa kymmenellä eurolla. Sitä löytyy myös kirja-kaupoista.

Kirjan on kustannut Messukylän perinneselä ja toimittanut kirkkoherra **Jari Nurmi**.

– Sitä myös jaetaan lahjakirjana Messukylän suurilla syntymäpäivillä (4 kertaa vuodessa) sadoille 70-, 75-, 80-, 85-, 90- ja niin edelleen -vuotiaille, Nurmi kertoo.

Tunnelmia kahvilasta

Audiovisuaalisen viestinnän opiskelija Jenni Blommondahl teki opinnäytetyönään satasivuisen kirjan Hervannan Café Olohuoneesta.

Isokokoisten kuvien lisäksi kirjassa on asiakkaiden haastatteluja, kahvilan harjoittelijoiden mietteitä, vieraskirjan kertomaa ja Raamatun lauseita.

Lämminhenkinen teos kertoo seurakunnan ylläpitämänä kohtauspaikkana toimintansa aloittaneen kahvilan ensimmäisten vuosien tarinoita.

Exit julkaisee juhlataltioinnin

Suomalaisen kristillisen rockin pioneeriyhtye Exit julkaisee syyskuun 20. päivänä konsertitaltioinnin 25-vuotisjuhlakonsertistaan. Se on kuvattu viime marraskuussa Hyvinkään kirkossa.

Alkuperäisjäsenistä Exitissä ovat jäljellä **Pekka Simojoki** (laulu), **Matti Puttonen** (laulu ja koskettimet) ja **Timo Luoto** (rummut). Muut yhtyeen jäsenet ovat **Jari Levy** (laulu ja koskettimet), **Markku Perttilä** (laulu ja kitara), **Jarkko Jouppi** (kitara) ja **Timo Jouppi** (basso).

Konserttitarjotin

Kari Haapala ja Mustarastas

pe 13.9. klo 19
Lielahden kirkko

Kolehti lähetystyölle

Liikuntarajoitteiset

Kuulokojeet

Mustarastas on folk-yhtye, jossa soivat kansanmusiikille tunnusomaiset akustiset kielisoittimet, haitari, viulu, nyckelharpa, basso ja tinapilli. Teksteissä yhdistyvät usein Suomen kansan luonteen tummat sävyt ja kristillinen traditio.

Mika Toivonen
Jami Rakennus Oy:stä asentaa akustiikkalevyjä paikoilleen. Remontin kokonais-hinta on noin 20 000 euroa.

Linnainmaan salin akustiikka uusiksi

– **Linnainmaan seurakuntakeskuksen** salin akustiikka saatiin vihdoin kuntoon, Messukylän seurakunnan kanttori **Heikki Hinssa** intoilee.

Hän kertoo, etteivät kaikki ole halunneet tulla esiintymään Linnainmaalle sen takia, ettei soitosta saisi selvää.

Arkkitehtina remontissa on toiminut **Yrjö Majamaa**. Akustiikan suunnitellut **Mikko Kylliäinen** kertoo, että työ alettiin salin akustisista mittauksista. Mittari kertoi sen minkä korvatkin:

– Harvoin jälkikäyntä on noin pitkä.

Kylliäinen sanoo, että akustiikka on aiemmin ollut vähän heikosti tunnettu alue.

– Sekin on korjaantunut, koska nyt on alan koulutusta.

Kirkot ovat akustiikaltaan vaihtelevia, mutta esimerkki hyvästä konserttipaikasta on Viinikan kirkko.

– Se on perinteinen kenkälaattikomalli, Kylliäinen sanoo.

Nykyään tyypillinen työ on koulujen akustiikan suunnittelu.

Linnainmaan uusittu akustiikka joutuu testiin maanantaina 23. syyskuuta kello 19, jolloin salissa on Hinssan johtaman Piccolon Kamarikuoron *Mustaa musiikkia – Black Gospel*-konsertti.

– Nyt saadaan iso flygelikin täysimittaiseen käyttöön, Hinssa iloitsee.

Noin 17–30 -vuotiaiden kuoro esitti Mustaa musiikkia Tampereella ensimmäisen kerran toisena vuonna. Konserttia on toivottu Tampereelle uudestaan.

Solistina on **Hanna Krongvist**, sopraano, ja pianossa **Lauri Tikkanen**.

Konserttiin on vapaa pääsy, ohjelma 10/7 euroa.

Asta Kettunen

www.piccolokuorot.fi

Sana Soi -illat välittävät valoisaan uskoa

Sana Soi -iltoja on järjestetty Tampereella jo 20 vuoden ajan Finlaysonin kirkossa.

– Illat ovat löytäneet kuulijansa ja juurtuneet tamperelaisen elämänmenoon niin vahvasti, että voidaan jo puhua tamperelaisesta kirkkokulttuuri-ilmiöstä, pohtii laulaja, juontaja **Pertti Kallio**, joka vastaa Tampereen Sana Soi -illoista.

Kallio työskentelee musiikkisihiteerinä Suomen Raamattuopistossa, joka vastaa iltojen järjestämisestä Tampereen tuomiokirkkoseurakunnan kanssa.

Sana Soi -iltojen järjestäminen alkoi Kauniaisissa vuonna 1991. Tampereella toiminta aloitettiin vuonna 1993. Pertti Kallion juontajaparina työskenteli **Leena Broman** kaikkiaan 17 vuotta.

– Meillä oli ajatuksena järjestää Tampereen keskusta-alueen hengellinen tilaisuus, johon kaupunkilaisten on helppo tulla. Tavoitteena oli lämminhenkinen ilta, josta ihmiset

saisivat voimia arkielämäänsä. Ohjelmasta haluttiin suunnitella monipuolinen, jotta se houkuttelisi väkeä, muistelee Kallio.

Pian illoille löytyikin oma konsepti, joka toimii edelleen. Mielenkiintoiset puhujat, tunnetut musiikkivieraat, yhteislaulut ja esiroukkoukset vetävät Finlaysonin kirkon lähes täyteen ilta illan jälkeen.

– Kävijöiltä saatu palaute osoittaa, että kuulijoilla on asiaa, Jumala-kaipua, hätää, kiitosta ja aitoa hengellistä avutarvetta sekä kyselyä, mieltii Kallio.

Hän luonnehtii Sana soi -iltojen konseptia neljällä e-kirjaimella: Illat ovat ohjelmaltaan eteneviä, elämänmyönteisiä, evankeliumia välittäviä sekä elämyksellisiä.

– Haluamme välittää ihmiselle toivoa sekä elämänmyönteistä ja hoitavaa uskoa, joka on ihmiselle voimavara.

Sana soi -tiimille on tärkeää, että Tuomiokirkkoseurakunta on alusta asti ollut mukana iltojen suunnittelussa ja toteutuksessa.

Pappi on aina paikalla illoissa. Nykyisin Sana soi -pappina toimii **Mari Korhonen-Hieta**.

Tuomiokirkkoseurakunnan kirkkoherran, tuomiorovasti **Olli Hallikaisen** mukaan Sana Soi -yhteistyö on ollut luontevaa, koska iltojen vastuhenkilöt ovat oman seurakunnan työntekijöitä ja aktiiveja.

– Illat vastaavat ihmisten monenlaisiin tarpeisiin. Ohjelma on monipuolista. Uskon kysymykset nousevat näin monella tapaa esille. Illoissa saa rohkaisua ja tukea elämään.

Hallikainen haluaa rohkaista ihmisiä mukaan iltoihin.

– Tervetuloa myös uudet seurakuntalaiset tutustumaan ja antamaan palautetta illoista.

Uudetkin löytävät tiensä iltoihin

Tyypillinen Sana Soi -kävijä on työkäitä tai eläkkeellä oleva tamperelainen. Iltoihin tullaan usein myös pariskunnittain.

Kalevi Kiviniemi soittaa kohta mieliuruillaan

– **Teidän urkunne kuuluvat** kuuden mielisointimien joukkoon, kehuu urkutaiteilija **Kalevi Kiviniemi**, joka soittaa Tampereen tuomiokirkossa 15. syyskuuta kello 18.

Kehu kuulostaa makealta, sillä samassa sarjassa ovat esimerkiksi Pariisin Notre Damen urut.

– Tuomiokirkossa ovat Suomessa ainoita vanhaa soitinkulttuuria edustavat urut, jotka ovat alkuperäisessä kunnossa, ja yksi parhaita soittimista Schumannin esittämiseen.

Kiviniemen mukaan Tuomiokirkossa soivat hienosti myös Jean Sibeliuksen ja Oskar Merikannon sävellet.

Romantiikan säveliä -konsertti aloittaa Kiviniemen yhteistyön **Tuomas Laadun** kanssa. He ovat tosin kokeilleet sitä yhdessä keran ennenkin: he musisoivat viime vuonna messussa, jossa molemmat lyötiin ritareiksi.

– Tunnen hänen äänensä, ja konserttiin on voitu valita laulajalle istuvaa musiikkia. Yhteistyötä on tarkoitus jatkaa, Kiviniemi kertoo.

Tampereen-konsertista hän nostaa esiin Franz Liszin teoksen *Pyhä Franciscus Paolalainen kävelleet vetten päällä*, jonka hän on soittanut tätä varten.

Konsertissa kuullaan myös Robert Schumannin ja Felix Mendels-

sohnin harvinaisuuksia, joita ei Kiviniemen mukaan ole kuultu Suomessa aikaisemmin.

Kiviniemi on toiminut konserttiurkurina jo yli kymmenen vuotta. Konsertteja on noin sata vuodessa, osa niistä hyväntekeväisyyttä. Tämä syyskin on kiireinen, esiintymisiä on seuraavaksi Pariisiin Saint-Loup:ssa ja Washingtonissa.

– Tampereen uruilla tulee esiin koko skaala: meren aaltoilu, metsän humina, myrsky ja sumu, Kiviniemi hehkuttaa.

Asta Kettunen

Kalevi Kiviniemi on tehnyt noin 150 urkulevyä. Tänä vuonna ilmestyy viisi levyä, joista seuraava Texasissa.

Hannu Juhola

Sointu Lanki (vas.), Jari Hytti, Pertti Kallio ja Raili Rakkolainen selaavat Sana Soi -iltojen julisteita vuosien varrelta. Suomen Raamattuopiston ja Tuomiokirkkoseurakunnan yhteisiä tilaisuuksia on järjestetty jo 20 vuotta Finlaysonin kirkossa.

mutta sanoma oli tehokas, miettii Rakkolainen.

Nimekkäillä esiintyjillä ei ratsasteta

Nimekkäistä esiintyjistä huolimatta Pertti Kallio muistuttaa, että kirkko ei ole ohjelmapaikka, joka vain ratsastaa nimekkäillä esiintyjillä.

– Tärkeintä on välittää sanomaa Jeesuksesta ja antaa ihmisille eväitä oman arkielämänsä pohdintaan.

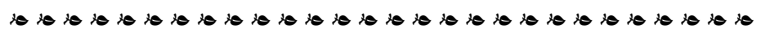
Samoilla linjoilla on **Jari Hytti**, joka silloin tällöin käy Sana Soi -illoissa.

– Minulle on aika samantekevää, kuka illoissa esiintyy. Toki vaihtelu on ihan tervetullutta ja uusien ihmisten tapaaminen on mielenkiintoista. Tärkeintä on jokaisen ihmisen oma suhde Jumalaan. Kun koolla on ihmisiä, jotka etsivät ja rukoilevat, voi jotakin tapahtuakin.

Hytti oli itse puhujavieraana Sana Soi -illassa viime syksynä.

– On kiitollinen olo, kun minua pyydettiin. Sain puhua uskostani eli siitä, mikä itselleni on tärkeää ja lähellä sydäntä.

Kirsi Airikka

Juhlan aika 15. syyskuuta

Sana Soi -iltojen 20-vuotistaivalta juhlietaan sunnuntaina 15. syyskuuta kello 18 Finlaysonin kirkossa, jolloin järjestetään jo 177. Sana Soi -ilta.

Puhujina ovat sairaalateologi, ex-missi **Tuula Portin** ja tuomiorovasti **Olli Hallikainen** Tuomiokirkkoseurakunnasta. Yhteislauluja säestää **Maila Böhm**.

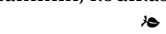
– Sana Soi -illoissa yhdistyvät ihanasti musiikki ja puhe, joka tulee nöyrästi tavallisen ihmisen tasolta. Ei mitään liian vaikeaa ja opillisesti hankalasti ymmärrettävää, kuvailee iltoja laulaja **Jaana Pöllänen**, joka on musiikkivieraana juhlaillalla yhdessä muusikko **Ville Uusitalon** kanssa.

Pöllänen on esiintynyt illassa aiemminkin, noin seitsemän vuotta sitten. Tampereen seudulla aiemmin asunut laulajatar myös istui yleisön joukossa silloin tällöin.

– Toisten ihmisten tarinat ovat aina tosi kiinnostavia. Niissä on usein omaan elämäänkin sovellettavia selviytymistarinoita. Jos tuo

Sana Soi -illoista sanottua

”Lämmin, kodikas tunnelma.”

”Vapaa henki. Illoissa on helppo olla.”

”Mielenkiintoiset vieraat. Ihana musiikki.”

”Valoisa asenne uskoon.”

”Musiikki auttaa jaksamaan omassa arkipäivän murheissa.”

”Olen saanut apua laulujen sanoista.”

”Teemat ja vierailijat hyviä. Kiitos juontajille!”

Raamattuopisto pähkinänkuoressa

Suomen Raamattuopiston Säätiö on Raamattuun ja luterilaiseen tunnustukseen sitoutuva itsenäinen kristillinen järjestö, jonka tarkoitus on julistaa evankeliumia, opettaa Raamattua, tarjota ihmisille hengellinen koti ja tukea lähetystyötä.

Lisätietoja: www.sro.fi

Radio, tv ja netti

Hartaita säveliä jo 50 vuotta

Hartaita säveliä -ohjelma kuuluu Yle Radio 1:llä joka päivä. Ensimmäisen kerran ohjelma lähetettiin 2. syyskuuta 1963. Tuosta alkaen hengellisen musiikin suosikkiteokset ovat kuuluneet Yleisradion päivittäiseen ohjelmistoon.

Uutisia myös yksinäisille

Kiireisen ajan maailmassa elää joukko yksinäisiä kodeissa laitoksissa ja sairaaloissa. TV7:n ohjelmat ovat osalle heistä merkittävä osa päivän ja yön virkistävästä hetkestä. Tampereelle Härmälän kirkossa on TV7:ltä sunnuntaina 22.9. kello 18. Sen aiheena on Hyvä Uutinen Kaikille. Illassa on myös rukouspalvelua.

Raamattuopetusta kännykstä

Medialähetys Sanansaattajien (Sansa) *Raamattu kannesta kanteen* -applikaatio tarjoaa älypuhelimiin noin 600 tuntia raamattuopetusta. RKK-ohjelmat-niminen sovellus perustuu jo yli 16 vuoden ajan radioituun *Raamattu kannesta kanteen* -ohjelmaan.

Ohjelmalla, jossa teologian lisensiaatti **Jukka Norvanto** opettaa Raamattua, on Radio Deissä, Radio Kajauksessa ja Järviradiossa noin 200 000 viikkokuuntelijaa. Opetuksia voi myös kuunnella internetistä, äänitteinä ja lukea kirjoina.

Tietoa Vuoreksen tapahtumista

Vuoreksen facebook-sivuilta ja Hervannan perhetyön tapahtumasivuilta herpertistä saa tietoa Vuoreksen alueen tapahtumista, esimerkiksi kolmen vartin iltamessuista kaikenikäisille.

Jazzahtavaa kiitosta

Saku Järvinen säestää Elina Vetterrantaa Viinikan kirkossa *Miten voin kyllin kiittää* -konsertissa, mutta esittää myös pari omaa sävellystään pianosooloina.

Konsertin teema on kiitollisuus. Mukana on sekä tuttuja että tuoreita kappaleita. Uusimpia ovat **Pekka Simojoen** laulut, joita hän teki Oronmyllyn toimintakeskuksen 50-vuotisjuhlassa keväällä esitettyyn *Sovinto*-näytelmään.

Viimevuotista joulukonserttia on keuhuttu, mutta Järvisen mukaan on vaikea sanoa, mikä tekee konsertista mahtavan.

– Sen kun tietäisi. Vaikka ohjelmisto olisi hyvin harjoiteltu, tulee silti yrittää konserttitilanteessa elää hetkessä, olla spontaani ja yrit-

tää aistia sekä solistin että yleisön sanantomia viestejä.

Onnistuminen on henkilökohtainen asia: vaikka itse ei olisi tyytyväinen, palaute voi silti olla hyvä. Elinaa on sanottu vahvaksi tulkitsijaksi. Järvisen kehuu, ettei laulaja jännitä turhina, joten säestäjäänkään ei tarvitse.

– Konserttitilanteessa hän on aina tosissaan, kokonaisvaltaisesti läsnä ja avoin, mitä arvostan.

Järvisen mukaan Viinikan kirkko sopii tällaiseen ohjelmistoon, jossa on myös rytmimusiikkia mukana.

Vetterranta ja Järvinen ovat tehneet yhteistyötä nelisen vuotta.

– Tyylinihän on jazziin menevää, sekä balladia että rytmistä.

Käytän mielelläni pianisteja, jotka pystyvät soittamaan vapaasti ja joiden musiikki on luovaa ja elävää, Vetterranta kertoo.

Järvisen syksy on työntäyteinen monessakin mielessä. Esiintymiset, säveltäminen, opetustyö sekä 3-vuotias ja 3-kuukautinen tytär pitävät virkeänä.

Konsertti on Viinikan kirkossa 15.9. kello 18. Vapaa pääsy, ohjelma 5 €.

Asta Kettunen

Musiikinhaja ja musiikin kandidaatti Saku Järvinen on toiminut freelancer-muusikkona 15 vuotta, erityisesti jazzin mutta myös muun rytmimusiikin parissa.

Ruoka-avun tarve on li

RuokaNysse täyttää tänä vuonna viisi vuotta. Juhlan kunniaksi Tampereen seurakunnat ja kaupunkilehti Moro julistivat keväällä suunnittelukilpailun RuokaNysseen ulkoasusta. RuokaNysseen uuden ilmeen on suunnitellut Tiina Efrati.

Pirkanmaan Osuuskauppa aloitti ruokalahjoitukset

Pirkanmaan Osuuskauppa alkaa jälleen lahjoittaa ruokaa tamperealaisille vähävaraisille ihmisille. Ruuanjakelusta huolehtivat Tampereen seurakuntien Ruokapankki ja RuokaNysse.

Ruoka-avun tarve on viime vuosina vain lisääntynyt taloudellisen taantuman takia. Kaikkia häiritsee, että ruokaa heitetään kauppoissa roskeksi. Siksi meillä on halu auttaa vähävaraisia ihmisiä, miettii **Johanna Tervala-Pirskanen**, joka toimii Pirkanmaan Osuuskaupan päivittäis- ja käyttötavarakaupan kehittämispäällikkönä.

Pirkanmaan Osuuskauppa toimi ruuan lahjoittajana vuonna 2009, kun RuokaNysse aloitti toimintansa. Ruokaa saatiin Osuuskaupasta kuitenkin vain reilun vuoden verran.

Syy toiminnan lopettamiseen oli kiusallinen. Eräs toinen lahjoitusten saajataho syyllistyi väärinkäyttöksiin ja siksi Osuuskauppa halusi vetäytyä koko hankkeesta. Valitettavasti myös yhteistyö seurakuntien kanssa loppui, vaikka seurakuntien taholta kaikki hoitui asianmukaisesti.

Osuuskauppa aloitti ruuan lahjoittamisen 2. syyskuuta. Johanna Tervala-Pirskanen uskoo, että uusi aloitus ilahduttaa suurta ihmisjoukkoa: avunsaajia, seurakuntien työn-

tekijöitä, vapaaehtoisia sekä osuuskaupan työntekijöitä ja asiakkaita.

– Elämä on arvaamatonta. Siksi jokaisen tulisi muistaa, että matka auttajasta autettavaksi voi olla hyvinkin lyhyt.

Alennusruokaa myydään edelleen

– Syömäkelpoinen ruoka halutaan saada kuluttajille hyvissä ajoin ja siksi viimeinen myyntipäivä- ja parasta ennen -tuotteita myydään osuuskaupoissa edelleen alennushinnoilla. Se on tasapuolista kaikkia asiakkaita kohtaan. Ne tuotteet, jotka eivät mene kaupaksi, lahjoitetaan, kertoo Johanna Tervala-Pirskanen.

Pirkanmaan Osuuskauppa lahjoittaa Ruokapankkiin ainoastaan parasta ennen -tuotteita.

– Näin pyritään välttämään mahdolliset terveysriskit. Haluamme toimia vastuullisesti.

Lahjoitusruokaketjussa on mukana neljä Prismaa: Linnainmaa, Kaleva, Koivistonkylä ja Lielähti. Ruokakuljetuksia tehdään neljänä päivänä viikossa ja niistä huolehtivat seurakuntien Suurella Sydämillä -vapaaehtoistyöntekijät.

Johanna Tervala-Pirskasen mukaan viime vuosien taantuma ja ihmisten taloudellisen ahdingon li-

säätymisen näkyvät osuuskauppojen myynnissä. Myös S-ryhmässä on käyty yt-neuvotteluja.

– Ihmiset valitsevat edullisempia tuotteita, muun muassa kaupan omat edullisemmat merkit käyvät hyvin kaupaksi. Palkkapäivinä myynti on isompaa kuin muina päivinä.

Diakoniatyö ei kysele taustaa

Pirkanmaan Osuuskaupan mielestä Tampereen seurakuntien diakoniatyö on hyvä yhteistyökumppani ruokalahjoituksissa. Pirkanmaan Osuuskaupan yritys- ja viestintäassistentti **Viivi Pärssinen** on käynyt tutustumassa Ruokapankkiin ja RuokaNysseen.

– RuokaNysse on toimiva systemi. Apu tulee ihmisten lähelle ja jokainen voi valita niitä tuotteita, joita tarvitsee. Kenenkään taustaa ei kysellä, vaan tukea saavat myös kirkkoon kuulumattomat ihmiset. Diakoniatyössä ihmisiä tuetaan myös henkisesti, perustelee Pärssinen.

Ruokalahjoitusten aloittaminen on innostanut Pirkanmaan Osuuskaupan väkeä auttamaan lisää. Noin 80 ihmistä osallistui keräykseen, jossa lahjoitettiin lähes kolme rullakollista vaatteita seurakuntien vaa-

tekeräykseen Henkariin.

– Varsinkin vähävaraisten lapsiperheiden tilanne järkyttää monia. Jokainen voi tehdä jotakin. ●

– Haluamme innostaa yksittäisiä ihmisiä ja yrityksiä auttamistyöhön, kannustavat Johanna Tervala-Pirskanen (vas.) ja Viivi Pärssinen Pirkanmaan Osuuskaupasta.

sääntynyt Tampereella

Vähäraisten ihmisten ruoka-avun tarve on lisääntynyt viime vuoden aikana Tampereella. Se näkyy Tampereen seurakuntien diakoniatyön Ruokapankissa ja pyörillä kulkevassa RuokaNysessä.

– Syyskuuhun mennessä RuokaNysse on jakanut noin 15 prosenttia enemmän ruokakasseja kuin vastaavassa ajassa viime vuonna, kertoo Tampereen seurakuntien Ruokapankin varastonhoitaja **Seppo Ahokainen**.

Diakoniatyö jakoi viime vuonna noin 70 000 kiloa ruokaa vähävaraisille kaupunkilaisille. Diakonijohdaja **Matti Helin** arvelee, että tuen tarve lisääntyy edelleen.

– Elämme edelleen taantumaa. Työstään irtisanottujen ihmisten tulotaso heikkenee, kun he putoavat ansiosidonnaiselta työttömyyskorvaukselta peruspäivärahalle. Kaupungin sosiaalitoimen pitkät jonot näkyvät väistämättä seurakuntien diakoniatyössä.

Helinin mukaan avun tarve kasvaa, koska asumismenot kallistuvat. Myös niin sanottu ehkäisevä toimeentulotuki jää Tampereella alle sosiaali- ja terveystieteiden suosituksen.

Kunnat myöntävät ehkäisevää toimeentulotukea, jonka perusteista ne päättävät itse. Sen tarkoituksena on edistää ihmisen ja perheen omaoimista suoriutumista ja ehkäistä syrjäytymistä. Ehkäisevää toimeentulotukea voidaan myöntää esimerkiksi ylivelkaantumisen tai taloudellisen tilanteen äkillisestä heikentymisestä aiheutuvien vaikeuksien lieventämiseksi.

Tampereen kaupungin heikon taloustilanteen takia ehkäisevän toimeentulotuen osuus toimeentulotuesta on Tampereella 1,9 prosenttia, kun suositus on 3,3 prosenttia.

– Ennaltaehkäisevää tukea kannattaisi kuitenkin lisätä, koska se

usein koituu yhteiskunnalle edullisemmaksi. Jos esimerkiksi ongelmasta lapsiperhettä pystytään autamaan ajoissa, voidaan ehkä välttää esimerkiksi lapsen huostaanotolta, joka maksaa noin 100 000 euroa vuodessa, pohtii Helin.

Päättäjät tutustumaan RuokaNysen toimintaan

Seppo Ahokainen heittää haasteen kaupungin päättäjille.

– Tervetuloa tutustumaan RuokaNysen toimintaan ja tapaamaan ruoka-apua hakevia vähävaraisia ihmisiä. Ehkä sen jälkeen vähävaraisen puolesta puhujia ja hyvää tahtoa löytyisi enemmän.

Diakonijohdaja korostaa, että seurakunta ei voi ottaa vastuulleen yhteiskunnan tehtäviä, jotka on perustuslaissa määritelty.

– Seurakuntien tarjoama taloudellinen tuki on tilapäistä ja kerta-luontoista kriisitukea, joka on aina harkinnanvaraista.

– Haluamme ennen kaikkea kohdata ihmisen ja tarkastella hänen elämäntilannettaan kokonaisvaltaisesti. Aineellisen avun lisäksi tarjolla on henkistä ja hengellistä tukea.

EU-tuki saattaa lakata kokonaan

Viisi vuotta sitten toimintansa aloittanut RuokaNysse kuljettaa ruoka-avun avuntarvitsijan lähelle. Asiakas saa valita niitä tuotteita, joita hän tarvitsee. Auto toimittaa elintarvikkeita myös seurakuntien työttömien ruokailuihin ympäri kaupunkia.

RuokaNysen asiakkaaksi voi hakeutua ottamalla yhteyttä oman asuinalueensa diakoniatyöntekijään. Avun saaminen ei edellytä kirkkoon kuulumista.

RuokaNysen valikoimassa on Euroopan Unionin avustuksella hankittuja tuotteita, seurakuntien

varoilla ostettuja elintarvikkeita sekä lahjoitusruokaa.

– EU-tuen merkittävyyttä kuvaa suhdeluku 10/2, sillä viime aikoina valikoimissa on ollut kymmenen EU-tuotetta ja kaksi ostettua tuotetta. Seurakuntien varoilla on ostettu kananmunia ja margariinia, kertoo Ahokainen.

Ruokapankki on tulevina vuosina uusien haasteiden edessä, sillä Euroopan Unionin elintarvikejake-lu on katkolla ensi vuonna.

– Tällä hetkellä meillä on varastossa EU-ruokaa ensi syksyyn saakka. Jos EU-tuki lakkaa, on mukaan saatava uusia lahjoittajia ja yhteistyökumppaneita, miettii Helin.

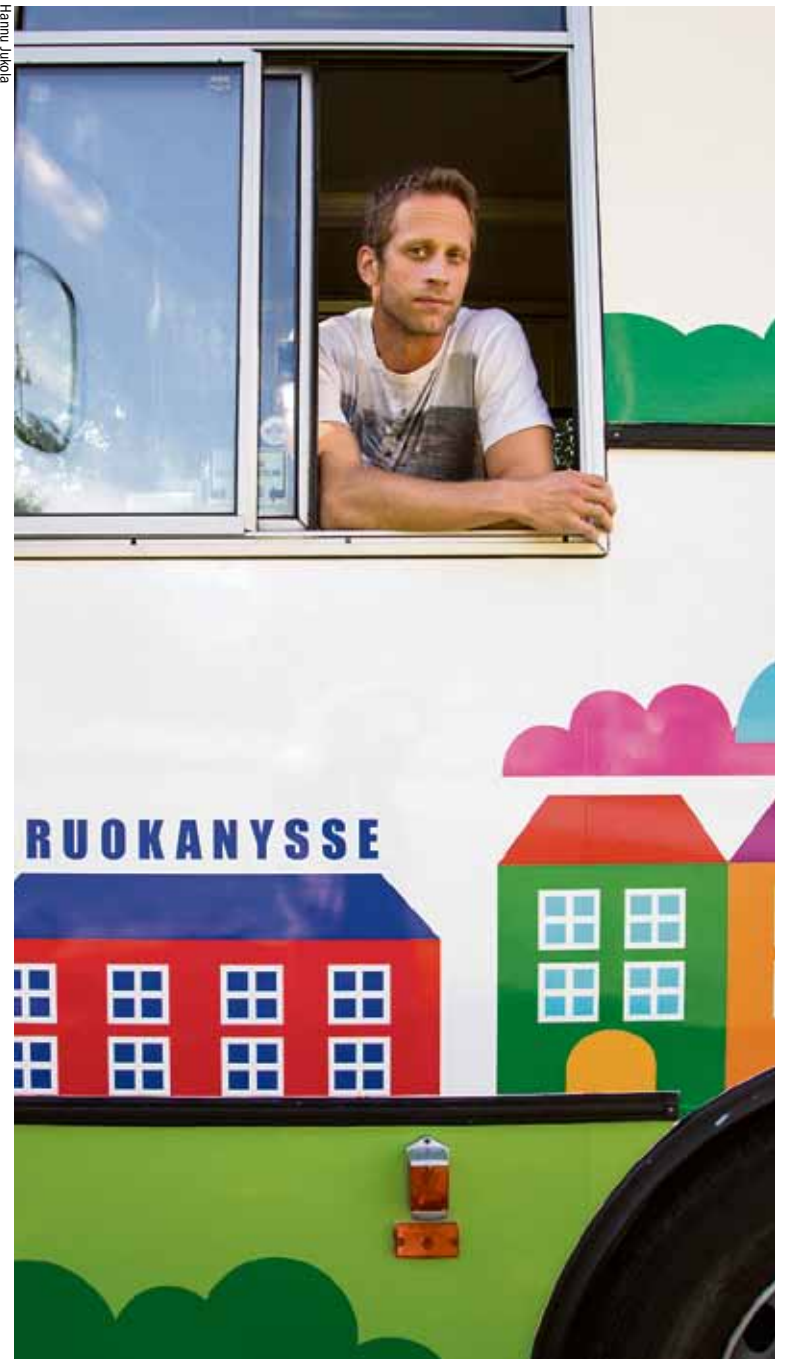
Lahjoittajat ja vapaaehtoiset turvaavat jatkon

Siksi Pirkanmaan Osuuskaupan päätös ryhtyä uudelleen ruoka-avun lahjoittajaksi oli paras mahdollinen uutinen diakoniatyölle tänä syksynä. Syyskuun alusta lähtien mukana on neljä Prismaa. Mukana on edelleen myös muita lahjoittajia.

– Osuuskaupan mukaantulo kuitenkin edellyttää, että saamme Ruokapankkiin ja RuokaNysseen lisää vapaaehtoistyöntekijöitä pakkamaan ruokaa. Kiinnostuneet pääsevät mukaan Suurella sydämellä -vapaaehtoistyön kautta, kannustaa Helin.

Jos aika ei riitä vapaaehtoistyöhön, vähävaraisia tamperelaisia voi tukea monella tavalla. Kaksi kertaa vuodessa kaupunkilehti Moron kanssa järjestettävä peräkonttikirppis tuottaa RuokaNyselle noin 20 000 euroa vuodessa. Seurakuntien talossa syyskuun aikana avattava Hyväntekeväisyyskauppa myy tuotteita RuokaNysen hyväksi. Rahalahjoitukset onnistuvat verkkosivujen kautta. ●

Lisätietoa auttamismahdollisuuksista: www.ruokanysse.fi

Petri Ahokainen toimii RuokaNysen kuljettajana.

”Olen saanut tukea, kun omat voimat eivät enää riitä”

O n tiistai-iltapäivä. RuokaNysse seisoo pysäkillään Kalevassa.

– Diakoniatyön avun ansiosta olen jaksanut eteenpäin. Olen löytänyt merkitystä elämäleni, vaikka välillä tuntuu, että voimani loppuvat, miettii **Anita**, joka on vuoden verran saanut ruoka-apua RuokaNyssestä ja käynyt tapaamassa oman seurakunnan diakoniatyöntekijää.

Anita odottelee RuokaNysen ulkopuolella, kun diakoniatyöntekijä **Susanna Laitinen** on hake-massa Anitalle myönnettyä ruokakassia. Vanhan kauppa-auton jyrkät portaat eivät sovellu liikuntaesteiselle ihmiselle.

Monisairas Anita on eläkkeellä oleva yksinhuoltaja. Hän asuu opiskelijatyttärensä kanssa. Kaksi muuta lasta ovat jo aikuisia.

– Tuloni ovat juuri sillä rajalla, että en saa toimeentulotukea.

Olen kuitenkin taloudellisissa vaikeuksissa, koska sairauskuluihin ja lääkkeisiin menee niin paljon rahaa. Myös vuosia sitten otetut kulutusluotot ovat sotkeneet talouteni.

Vihanneksiin ei ole varaa

RuokaNysen peruselintarvikkeet, kuten jauhot, ovat korvaamaton apu Anitan perheelle.

– Tytär leipoo, koska itse en enää pysty. On hienoa, että joskus valikoimissa on myös lihatuotteita. Toivoisimme kuitenkin, että Nyssestä saisi joskus vihanneksia ja hedelmiä, kun vitamiinejakaan ei ole varaa ostaa, miettii Anita.

Vielä ruoka-apuakin merkittävämpää Anitalle on ollut diakoniatyön antama henkinen ja hengellinen tuki. Keskustelut diakoniatyöntekijä Susanna Laitisen kanssa ovat

rohkaisseet kartoittamaan omaa elämäntilannetta sekä luoneet uskoa tulevaisuuteen.

– Susanna myös rukoilee puolestani, kun omat voimani eivät enää riitä. Se tuntuu lohdulliselta.

Anita kertoo itkeneensä hetkeä ennen haastattelua. Nyt kasvoilla on jo pieni hymy.

– Päätin suostua tähän haastatteluun, koska siitä voi olla apua jollekin toiselle avuntarvitsijalle, miettii Anita, joka rohkaisee avuntarpeessa olevia ihmisiä ottamaan yhteyttä seurakuntien diakoniatyöntekijöihin.

”Maksan näin kirkollisveroani”

Ruokapankin työntekijä **Petri Ahokainen** käynnistää RuokaNysen ja matka jatkuu kohti seuraavaa pyssäkkiä. Vapaaehtoistyöntekijä täyt-

tää Nysen hyllyjä seuraaville asiakkaille.

– Olen tehnyt tätä nyt vuoden verran ja olen mukana kerran viikossa, aamuyhdeksästä iltapäiväkolmeen. Kyllä se päivästä käy eläkeläiselle, kertoo mies, joka ei halua nimeään julkisuuteen.

Mies ei kuulu kirkkoon, mutta haluaa silti tehdä vapaaehtoistyötä kirkon diakoniatyössä.

– Tämä on asiallista toimintaa. Maksan tällä tavalla omaa ”kirkollisveroani”.

Vapaaehtoistyöntekijän mielestä auttamistyö on mukavaa ja se pal-kitsee. Ennen RuokaNysessä mies teki vapaaehtoista nuorisotyötä urheiluseuroissa.

– Jokainen saa tässä jotakin. Kaikkien pitäisi tehdä jonkinlaista vapaaehtoistyötä, koska avun tarve vain lisääntyy. ●

Aukeaman jutut: **Kirsi Airikka**

Omenaralli alkaa taas!

Jos omenapuusi tuottaa maukasta satoa yli oman tarpeen, tuo ylimääräiset hedelmät Tampereen seurakuntien Ruokapankkiin. RuokaNysse jakaa ne vähävaraisille tamperelaisille ihmisille.

Lahjoituksia voi tuoda aamuisin kello 8.30–9.30 Ruokapankkiin, jonka uusi osoite on Kuoppamäentie 10.

Paras olisi, jos omenat olisi pusitettu valmiiksi. Laatikoitakin ote-

taan vastaan. Ruokapankista voi hakea pusseja tarvittaessa.

Lisätiedot: Seppo Ahokainen, p. 040 554 1063.

Palveleva puhelin ja netti kurssittavat vapaaehtoisia

Haluaisitko jakaa elämänsä viisauttasi apua tarvitsevien kanssa ja kehittää samalla itseäsi? Palveleva puhelin ja netti etsivät joukkoonsa uusia vapaaehtoisia. Hausa on 22 vuotta täyttäneitä ja tasapainoisessa elämäntilanteessa olevia henkilöitä, joilla on kykyä kuunnella ja ymmärtää ihmisten huolia ja hätää.

Uusien päivystäjien peruskoulutus alkaa 8. loka-

kuuta. Sen lisäksi tarjolla on työnohjausta, täydennyskoulutuksia ja virkistystilaisuuksia.

Palveleva puhelin ja netti ovat ev.lut. seurakuntien auttamismuotoja, ja Tampereen seudulla toiminnan toteuttaa Settlementi Naapuri.

Kysy lisää ja sovi tapaamisesta Iris Jussilan kanssa, iiris.jussila@naapuri.fi, p. 050 546 7250 tai vaihde 03 3141 8500.

Niemenrannan tulokkaille tarjolla tapahtumia

Niemenrannan uusien asukkaiden kutsutapahtumaviikkoa vietetään Lielahden kirkossa 23.-29. syyskuuta.

Kappalainen **Markku Komulainen** tuo Raamatun näkökulmia elämänmuutokseen Lielahden lähetyspiirissä maanantaina 23.9. kello 13.

Tiistaina kello 18 pastori **Timo Jukkaala** pitää raamattuluennon otsikolla Ter-

vetuloa kotiin. Torstaina kello 18 on vuorossa syksyinen lauluilta, jossa esiintyvät Harjun Lapsikuoro ja Harjun Heleät.

Perjantaina kello 19 **Anssi Tikanmäki & orc.** ja **Tarvo Laakso** maalaavat musiikillisia maisemakuvia Suomesta ja Raamatusta.

Viikon päättää sunnuntaina 29.9. kello 12 Tapulinmäen mikkelinpäivän messu. Messun toimittaa **Rainer Backström**, avustajana on Tarvo Laakso ja kanttorina **Janne Salmenkangas**. Lisäksi on kirkkokahvit ja aluetyön esittelyä.

Saarnavuoro

Lepopäivämme rauha on ehtoollispöydässä

Mistä tekstistä saarnaat?

Luukkaan evankeliumista 14:1-6. Aterialla, jolle sairas mies tuli Jeesusta tapaamaan, Jeesus kysyi lainopettajilta ja fariseuksilta: "Onko sapattina lupa parantaa vai ei?" Jeesus ei saanut vastausta. Hän paransi miehen ja kysyi tarkkailijoilta, miten he toimivat, jos poika tai härkä putoaa kaivoon sapattina? Jeesus ei saanut taaskaan vastausta.

Löysitkö tekstiin uuden näkökulman?

Lopulta kaipaamme samoja asioita kuin Jeesuksen aikalaiset. Kysyn, mikä on pyhää nykyään. Jeesuksen kysymys kohdistuu tänään meihin: miten me teemme lepopäivänä. Kolmas käsky, *Pyhitä lepopäivä*, on meitä varten.

Mitä haluat saarnassasi viestiä?

Jumala on antanut meille käskyt, omantunnon ja koko elämän. Jeesus vapautti meidät ja opetti keskittymään olennaiseen: "Rakasta Jumalaa yli kaiken ja lähimmäisesi niin kuin itseäsi."

Oliko tekstissä jotain vaikeaa?

Hämmäntävää on tunnistaa lainopettajien ja fariseusten inhimillisuus ja pikkumaisuus silloin, kun apua tarvitseva luottaa Jeesukseen. Tekisi mieli kuiskata sivusta oppineille, että keskittykää nyt olennaiseen: Jeesus on edessänne, Jumala on keskellänne.

Miksi kannattaa tulla kirkkoon kuulemaan saarnaasi?

Pysähtyminen Jumalan edessä on lepopäivämme mahdollisuus. Messussa saamme olla Jumalan palveltavina; kuulla Sanaa, hiljentyä, laulaa ja rukoilla yhdessä. Toivon, että saarnani herättää ajatuksia evankeliumista avaten näkökulmia uskon lahjaan.

Sunnuntain messussa Kalevan kirkossa vietämme Pirkanmaan Kansallisen Senioripiiri ry:n kirkkopyhää, joka messun jälkeen jatkuu kirkon esittelyllä, ruokailulla ja juhalla seurakuntasalissa.

Minkä elokuvan olet katsonut viimeksi?

Mitä siitä opit?

Monsterit-yliopiston. Lastenelokuvassa Masi ja Tare, pieni ja iso monsteri, ystävyistyivät monenlaisten yliopistoseikkailujen jälkeen. He oppivat näkemään erilaisuuden rikkauten sekä yhdessä tekemisen vahvuuden. "Minä kannattelen kyllä koko joukkuetta", Masi sanoi. "Niinkö meinaat?" Tare kysyi. "Kukas sinua sitten kannattelee?"

Hannu Jukka

Kalevan seurakunnan vt. kirkkoherra **Salla Häkkinen** saarnaa Kalevan kirkossa 22. syyskuuta kello 10.

Katso muut tapahtumat www.tampereenseurakunnat.fi

AITOLAHDEN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Aitolahden kirkossa

15.9. lähetyspyhä, Tuja-Riitta Heiskanen, Juha Vuorio, kanttori Jussi Kauranen, Heiskasten tulojuhla. Pyhäkoulu messun aikana

22.9. Tuuli Arola-Haverinen, Miia Moilanen. Pyhäkoulu messun aikana

Muut

Löydä Elämä -ilta 15.9.

klo 17 Atalan srk-koti. Seurakunta ja Lähetys, Päivi Vuorinen, Jukka Uotila, seurakuntalaisen sana. Illassa MOT-musiikkiryhmä, rukouspalvelu

Aitomiehet 17.9. klo 18.30

Aitolahden kirkko. Kuntosali käytettävissä klo 17 alkaen. www.aitomiehet.net

Päivin-Tupa eläkeikäisille

18.9. klo 10-12 Atalan srk-koti. Vaahteranlehti, hartaushetki, diakonian vanhustyöntekijä Päivi Mikkola (Hartaushetki klo 11)

Jumalan kämmenellä

-ilta 18.9. klo 18-19.30 Atalan srk-koti. Yhteinen ilta lapsille ja koko perheelle. Kirkkohetki, askartelua ja/tai muuta toimintaa, tempurata, iltarukous. Jeesus vapahtaja, Terttu Haikka

Etuovi, eläkeikäisten

kokoontumispaikka 25.9. klo 12-13.45 Atalan srk-koti "Nimipäiväkekkerit", diakoniatyöntekijä Eija Heikkilä ja vapaaehtoiset. Päiväkahvit 2 €

HARJUN SEURAKUNTA

Messut

15.9. klo 10 Tesoman kirkko Peetel-pyhä, Riitta Laankoski, Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Tarja Laitinen Rukouspalvelu ja kirkkokahvit klo 11 Pispalan kirkko Mirella Lehtola, Kristiina Hyppölä, kanttori Elina Peura klo 12 Lielahden kirkko Tarvo Laakso, Rainer Backström, kanttori Janne Salmenkangas Huom! Messun jälkeen Tesoman, Pispalan ja Lielahden kirkkoilla syksyn sadon myyntiä ystävyysseurakunta Peetelin hyväksi

Varikkomessu 15.9. klo 17 Pispalan kirkko www.uusiverso.fi

18.9. klo 18 Talentin iltaehtoollinen, Rainer Backström, Janne Salmenkangas.

22.9. klo 10 Tesoman kirkko Teuvo Suurnäkki, Jukka-Pekka Ruusukallio, kanttori Sanna Vihervirta. Rukouspalvelu ja kirkkokahvit klo 11 Pispalan kirkko Veli-Pekka Järvinen, Rainer Backström, kanttori Janne Salmenkangas, Harjun Nuorten kuoro. Silmukan 10-vuotisjuhla ja Satu Tahlo-Jortikan lähtöjuhla klo 12 Lielahden kirkko Tarvo Laakso, Markku Komulainen, kanttori Elina Peura

Aamumessu klo 8.30 **18.9. ja 25.9.** Tesoman kirkko

Muut tapahtumat Kuntojumppa ikäihmisille 12.9. klo 12.30 Lamminpään srk-koti Rauhanportti. Syyskausi alkaa

13.9. Omenatalkoot Peetelin srk:n hyväksi Pispalan kirkolla klo 8 alkaen. Omat essut, huivit ja veitset mukaan!

Kulmakammari 18.9. klo 13 Lamminpään srk-koti Rauhanportti. Ikäihmisten kohtaamispaikka, jatkuu keskiviikkoisin

Naisten ryhmä 18.9. klo 13 Haukuluoman srk-koti parillisen vkon keskiviikkoina. Tied. Anneli Myllymäki, puh. 040 700 4211

Lähetyspiiri 18.9. klo 16 Lentävänniemen srk-koti Talenti, jatkuu parillisten viikkojen keskiviikkoisin

Laulajaiset 22.9. klo 16 Pispalan kirkko 60+ toimintaa. Yhteislaulutilaisuus, jossa Juhani Marjokorpi laulattaa ja kertoilee lauluista ja niiden taustoista

Naistenkerho 23.9. klo 18 Tesoman kirkko Jatkuu parittomilla viikoilla maanantaisin. Lisät. Eeva Kulmala, puh. 050 582 2017

Lielahden kirkon lähetyspiiri 23.9. klo 13, pastori Markku Komulainen

Tapulinmäen tupa Lielahden

Kävele naiselle ammatti!

Naisten Pankki Tampere yhteistyökumppaneineen järjestää tapahtuman sunnuntaina 15. syyskuuta kello 13-16. Matkaan lähdetään kirjastotalo Metson aukiolta ja kävellään Eteläpuiston kautta Pyynikille. Kääntöpaikkana on Pyynikin kesäteatteri.

Metson aukiolla on luvassa myös yllätysohjelmia, zumbausta, musiikkia ja arvontaa. Osallistujat saavat kiitoslahjan. Kojuissa voi mittauttaa verenpaineen sekä ostaa muurinpohjalettuja ja Naisten Pankin tuotteita.

Tapahtumassa yhdistyy monta kivaa asiaa. On mahdollista lähteä lenkille mukavassa seurassa, saada tietoa Naisten Pankin toiminnasta sekä tukea hyvää hanketta. Haasta ystäväsi, työtoverisi ja yhteistyökumppanisikin mukaan kävelemään, innostaa työyhteisökouluttaja, kirjailija **Lari Junkkari**, joka lähettää kävelijät matkaan.

Junkkari on toiminut Kehitysmaiden naisyrityksien kannatusyhdistyksen

puheenjohtajana kevästä lähtien. Yhdistys koordinoi vuonna 2008 perustetun Naisten Pankki Tampereen toimintaa. Naisten Pankki kerää lahjoituksia kehitysmaiden naisten yrityksien ja toimeentulon kehittämiseksi kestävän kehityksen periaattein.

Lähdin mukaan toimintaan, koska uskon ja tiedän, että naiset ovat avainasemassa, kun ihmisten hyvinvointia ja taloutta kohennetaan kehitysmaissa. Naisten Pankin toiminta on hieno kanava myös meille miehille osallistua toimintaan.

Kävele naiselle ammatti on Kirkon Ulkomaanavun Naisten Pankin vuosittainen valtakunnallinen tapahtuma. Tänä vuonna se järjestetään 24 paikkakunnalla.

Tapahtuman lahjoitusmaksu on 30 euroa.

Katso lisää maksutavoista:

www.naistenpankki.fi/kavele tai

www.facebook.com/naistenpankkitamper

Unkarin vanhin Raamattu näytteille Tuomiokirkkoon

**Vizoly on pieni vuoris-
tokylä** Pohjois-Unkarissa. Sen kirjapainossa painettiin ensimmäinen unkarinkielinen Raamattu vuonna 1590.

Raamatun oli kääntänyt pappi **Gáspár Károli**. Käännöstä pidetään Unkarin kirjakielen perustana.

Alkuperäinen kappale on Vizolyin kirkossa. Se painaa kuutisen kiloa.

Unkarin Helicon Publishing Division Europe antoi vuonna 1981 luvan tehdä Raamatusta näköispainoksia juhlistaakseen kirkon, kirjallisuuden ja julkaisutoiminnan historiallista merkitystä.

Näköispainos saapuu näytteille Tuomiokirkon alasaliin. Lisäksi on esillä kuuden suuren kuvan valokuvasarja sekä näyttelyyn ja kuvataiteilijaan liittyvää tietoa.

Näyttely avataan 15.9.

messun jälkeen. Messussa saarnaa unkarilainen lääninrovasti **Frigyes Sandor** ja tulkkina toimii **Anna-Maija Viljanen-Pihkala**.

Näyttely on avoinna kirkon aukioloaikoina Tampereen päivään eli 29. syyskuuta asti.

Unkarin vanhimmissa Raamatuissa oli 2412 sivua. Niitä painettiin 800 kappaletta puolessatoista vuodessa. Alkuperäisiä on säilynyt 52, joista 24 on maan rajojen ulkopuolella. ■

Kristuksesta käsin

– Raamattua luetaan Kristuksesta käsin eikä tehdä siitä irrallisia huomioita. Myös Vanhaa testamenttia katsotaan tyhjältä haudalta.

Tämä on johtoahtauksena raamattuluennolla, joka aloittaa Hervannan syyssarjan. Luennon Hervannan kirkon rippikoulusalissa 18.9. kello 18 pitää pastori **Ilmo Käki**.

Luennot ovat avoimia kaikille, ja lopuksi on keskustelua. **Turkka Aaltonen** on vuorossa 25.9. ■

kirkolla alkaa 11.9. klo 11-13. Päivän vieras. Keittolounas 3 € hyvässä seurassa!

Syksyn Anna ja Arvo kahvilat:
1.10., 29.10., 26.11., 10.12. klo 13-14.30
Voionmaankatu 44 A, kerhohuoneella

HERVANNAN SEURAKUNTA

Messut klo 11
Hervannan kirkossa
15.9. Hannu Vuorinen, Ilmo Käki, Riikka Heikkinen
klo 17 iltakirkko Vuoreksen srk-koti. Kolmen vartin iltamessu kaikenikäisille Vuoreksen alueen omassa olohuoneessa. Laulut, rukous, lyhyt Raamatun opetus ja ehtoollishetki. Katso iltamessun tema Vuoreksen FB-sivustoilta. Hervannan perhetyön tapahtumat löytyvät FB:stä nimellä herpertti
22.9. Juhani Räsänen, Kaija Karvala, Martti Syrjäniemi

Muut
Evankeliumin ilta 18.9. ja 25.9. klo 18.30 kirkon toimituskappeli

Jumalan kämmenellä -ilta 17.9. klo 17.30-19 kirkossa
Kirkkohetki, askartelua, tempurata tai leikkejä, iltapala. Aiheena: Jumalalta mahdollisuus. Tervetuloa pienet ja isommat, isit ja äidit, kummit ja isovanhemmat, naapurin mukavat tuttavat!

**Lähetys- ja raamattu-
luento** klo 9.30 kirkossa
15.9. "Elä rohkeasti olo-
suhteista huolimatta",
TT Viv Thomas Englannista
22.9. "Etiopian aids orpoja
auttamassa", nimikkolähetä
Annika Utraiainen
Kuuntele Radio Dei, Tampere
97.2 kautta Sisä-Suomen
kuuluvuusalueella kuukauden
ensimmäisenä maanantaina
klo 19.30.

Lähetyspiiri 17.9. klo 18
kirkossa, jatkuen parillisten
viikkojen tiistaina. Lähetysasiaa
ja seuraavan sunnuntain
Raamatun tekstien tutkiskelua,
vetäjänä Eeva Jussila

Miestenpiiri klo 18 kirkon
kulmahuoneessa maanantaisin
Piirin vetäjänä Risto Muhonen ja
Veli-Matti Kesti

Paavaliipiiri maanantaisin
klo 18 kirkossa
Piirin vetäjänä Lauri
Martikainen

Päiväraamattupiiri klo 12
tiistaisin kirkossa, vetäjänä
Raili Vesamäki

Raamattu- ja lähetyspiiri
torstaisin klo 18 kirkossa.
Vetäjänä Esteri Hänninen

Raamattuopetus kirkon
rippikoulusalissa.
Tervetuloa kuuntelemaan
luento ja keskustelemaan
käärinliinanäyttelyyn liittyvistä
aiheista
18.9. Kristus Raamatun
keskuksessa, Ilmo Käki
25.9. Seitsemän sanaa ristillä,
Turkka Aaltonen

HÄRMÄLÄN SEURAKUNTA

Messut klo 10
Härmälän kirkossa
15.9. Hannu Ruuskanen,
kanttori Petra Perttula
22.9. Mirja Rautkoski,
kanttorina Markku Ylipää
Kevätesikot-kuoro

Muut
**Raamatun tutkiskelu- ja
keskusteluryhmä** torstaisin
klo 18 Perkiönkatu 75 F
kerhohuoneella

Naistenkerho 16.9. klo 18
Peltolammin srk-keskus, Tilkon-
mäenkatu 4, jatkuen parillisten
viikkojen maanantaisin.
Lähetystyöntekijä Marja
Hankela kertoo työstään
Afrikassa. Tied. Eija Vesola
03 265 0507 tai Mirja
Rautkoski 050 414 2212

Diakoniapiiri 18.9.
klo 13-14.30 Härmälän kirkko.
Ikäihmisten kohtauspaikka
parittoman viikon
keskiviikkoisin. Tuolijumppa
klo 12.30. Yhdessäoloa
monipuolisen ohjelman ja
hartauden merkeissä. Vetäjänä
Taina Nuorto p. 050 364 6192
ja Seija Huttunen
p. 050 559 3414

Käsityöpiiri 18.9.
klo 13-14.30 Multisillan srk-
koti, jatkuen keskiviikkoisin.
Tule mukaan tekemään
käsitöitä, Äiti Teresa -peittoja,
myssyjä ym. Tied. Johanna
Asikainen p. 050 560 6096

Torstaitupa 19.9. klo 10-13
Peltolammin srk-keskus,
Tilkonmäenkatu 4. Ikäihmisten
kohtauspaikka kiinnostavien
teemojen, monipuolisen
ohjelman ja hartauden
merkeissä torstaisin.
Mahdollisuus ruokailuun,
tasapainojumppaan, hierontaan
ja jalkahoitoon. Ohjelmahetki
klo 11. Ruoka 4,50 €,
keitto 4 € ja kahvi 1,50 €. Tied. Päivi Weckström
p. 050 591 6557 tai Seija
Huttunen p. 050 559 3414

**Päiheteetön kohtaus-
paikka 20.9.** klo 12-13.30

Multisillan srk-koti jatkuen
perjantaisin. Tied. Johanna
Asikainen p. 050 560 6096

KALEVAN SEURAKUNTA

Messut klo 10
Kalevan kirkossa
15.9. Mervi Äyräväinen,
Elina Rautavirta, musiikki Kari
Nousiainen sekä Ulla-Riikka
Kuisma, sello
klo 12 Lapinniemen kappeli
Mervi Äyräväinen, kanttorina
Kari Nousiainen

22.9. Pirkanmaan Kansallisen
Senioripiirin kirkkopyhä, Salla
Häkkinen, Jukka Kuusisto,
musiikki Kari Nousiainen,
Kehittyneet Laulajat sekä
mieskuoro Kelot, joht. Jussi
Tamminen
klo 12 Jumalanpalvelus,
Lapinniemen kappeli, Kati
Eloranta, kanttorina Kari
Nousiainen

Muut
**Tullaan tutuksi -ryhmä
eläkeikäisille** torstaisin
klo 13-14.30 Kalevan kirkon
sali 10.
Syyskausi 12.9.-10.12.
Kahvimaksu 1 €. Tied. Anne
Joronen p. 050 345 1162

**Kissanmaan Kohtaus-
paikka 12.9.** klo 13-14.30
Kissanmaan srk-koti
Sudenkatu 6, joka toinen
torstai parittomilla viikoilla.
Kahvi ja pulla 1 €. Ohjelmaa ja
yhdessäoloa. Syyskausi
12.9.-5.12. Tied. Päivi Löytty
p. 050 526 2838

**Ainot ja Einot -ryhmä
lapsiperheille ja
eläkeläisille** maanantaisin
klo 9.30-11 Kalevan kirkon
sali 1. Leikkiä, askartelua,
leipomista, ulkoilua, laulelua,
hiljentymistä. Kahvi 0,50 € ja
mehu, pulla 0,50 €. Tied. Susanna Laitinen
p. 050 541 5790

Anjan Iloiset Askartelijat
maanantaisin klo 9.30-13
Kalevan kirkon sali 10.
Pieni materiaalimaksu kotiin
vietävistä askarteluista.
Vapaaehtoisena ohjaajana
toimii Anja Liukko

Ruokapiiri aikuisille
maanantaisin klo 10 Kalevan
kirkon ruokakeittiöllä.
Hinta 2 €. Vapaaehtoisena
ohjaajana toimii Niils Rosvall.
Tied. Anna-Leena Mansukoski
p. 050 571 3104

Käsityöpiiri maanantaisin
klo 18-20 Kalevan kirkon sali 1.
Myös aloittelijat tervetulleita
mukaan! Ota oma käsityö
mukaan ja tule ideoimaan,
aloittelijat myös tervetulleita!

Vapaaehtoisena ohjaajana
on Elisa Tuominen. Tied. Heli
Haavisto puh. 050 571 3106

Kalevan Kirkontupa
tiistaisin klo 11-12.30 Kalevan
kirkon sali 10.
Ohjelmaa ja yhdessäoloa.
Lounas 5 €. Tied. Anne Joronen
p. 050 345 1162

Raamattuluennot Luukkaan
evankeliumista torstaisin klo 18
Kalevan kirkon sali 1.
Pastori Pekka Paakkanen

Aamurukouspiiri
keskiviikkoisin klo 7.30 Kalevan
kirkon kappeli. Rukoushetken
jälkeen kahvit salissa 1. Tied.
Harri Luoma p. 050 327 6251

Kirkontupa Myötätuuli
keskiviikkoisin klo 10-11.30,
Ilmarinkatu 10. Ohjelmaa ja
yhdessäoloa, kahvi ja pulla
1 €. Syyskausi 18.9.-10.12.
Tied. Sirpa Lindgren
p. 050 326 2377

**Hyvän mielen kerho
mielenterveyskuntoutujille**
18.9. klo 13-14.30
Myötätuuli, Ilmarinkatu 10
Syksyn seuraavat
kokoontumiskerrat: 2.10.,
16.10., 6.11., 20.11., 4.12. ja
18.12. Tied. Heli Haavisto,
p. 050 571 3106

**Tullaan tutuksi -ryhmä
eläkeikäisille** torstaisin klo
13-14.30 Kalevan kirkon sali
10. Syyskausi 12.9.-10.12.
Kahvimaksu 1 €. Tied. Anne
Joronen p. 050 345 1162

Kalevan lähetyspiiri 19.9.
klo 14 Kalevan kirkon sali 1,
jatkuen parillisten viikkojen
torstaina. Alkuhartaus,
kahvitarjoilu (vapaaehtoinen
kahvimaksu Kalevan srk:n
lähetystyön hyväksi), rukousta.
Vierailijana ja keskustelun
vetäjänä 19.9. Minna Rahko

Jeesus maailmalle -piiri
22.9. klo 15
Kalevan kirkon sali 5
Yhteistyössä evlut. lähetys-
yhdistys Kylväjän kanssa.
Seuraava piirit 20.10. ja 17.11.
Vapaaehtoinen kahvimaksu
Kylväjän tekemän lähetystyön
hyväksi. www.kylva.fi

**Jumalan kämmenellä
-perhepyhäkoulu 24.9.**
klo 17.30-19 Kalevan kirkon
srk-sali kaiken ikäisille Kalevan
kirkon alakerrassa, ohjelmassa:
kirkkohetki kappelissa päivän
aiheen mukaan, askartelua,
tempurata tai leikkejä/pelejä,
iltapala.

Kissanmaan lähetyspiiri
25.9. klo 14 Kissanmaan
srk-koti, Sudenkatu 6, jatkuen

parittomien viikkojen
keskiviikkoina.
Alkuhartaus, kahvitarjoilu,
vapaaehtoinen kahvimaksu
Kalevan srk:n lähetystyön
hyväksi. Vierailija esittelee
päivän keskusteluaiheen,
johon kaikki halukkaat voivat
osallistua. Piirin päättyessä
rukoillaan yhdessä.
25.9. Jyrki Pikkarainen

MESSUKYLÄN SEURAKUNTA

Messut
15.9. klo 10 Messukylän
kirkko
Jari Nurmi, Tuula Haavisto,
kanttori Petri Karaksela,
Kirkkokuoro.
klo 12 Linnainmaan srk-keskus
Anne-Maarit Rantanen, kanttori
Katja Viljamaa.
17.9. klo 12.30 Arkimessu
Kaukajärven srk-talo
Tuula Haavisto
22.9. klo 10 Messukylän
kirkko
Jarkko Vikman, Janne Häkkinen,
kanttori Markku Haavisto
klo 12 Kaukajärven srk-talo
Pirjo Tuiskunen, kanttori Petri
Karaksela
klo 17 Iltamessu Uudenkylän
srk-talo
Kaisa Yrjölä. Pyhäkoulu (3+),
varkkikerho

Muut
Juttupiiri 12.9. klo 13.30
Messukylän srk-talo
Tule kanssamme
keskustelemaan! Jatkuu
parittomilla viikoilla torstaisin

Diakoniapiiri 12.9. klo 14
Linnainmaan srk-keskus
"Jakamisen oikeus ja ilo".
Tied. diakoni Ritva Fabrin

Toimiva perhe -kurssi
14.9. Uudenkylän srk-talo
Toimiva perhe -kurssi 14.-15.9.
ja 5.-6.10. Kurssin kouluttaja
on Merja Viljanen. Kurssimaksu
60 € (puoliso 50 €). Hintaan
sis. kurssimateriaali. Sitovat
ilm. heta.kojo@gmail.com
tai 040 537 2377 (Heta
Kojo). Kurssi 24 oppituntia,
kurssiaika päivittäin klo 9-16
(sis. lounastauon 1,5 h). Lisät.
kouluttaja p. 050 330 0494.

Järj. Agricola-opintokeskus ja
Messukylän srk

Yksinhooltajien leiripäivä
14.9. Ilkon kurssikeskus
Tied. ja ilm. 12.9. mennessä
p. 050 599 7346

Linnainmaan pappapiiri
yli 70 v
17.9. klo 10 Linnainmaan
srk-keskus
Luonto puhuu kuvien kautta,
Yrjö Seppälä. Tied. Ritva Fabrin

Keskustelupiiri n.
60-vuotiaille 17.9.
klo 17-19 Uudenkylän srk-talo
Anne Uski. Piiri kokoontuu
parillisilla viikoilla torstaisin.
Tied. Sisko-Helena Miettinen
p. 040 804 8672

Naisten aamukahvit
18.9. klo 9.30-11
Kaukajärven srk-talo
25.9. klo 9.30
Messukylän srk-talo,
Eikä toivo ole turha, muusikko
Kristiina Tanhua-Laiho

Kaukajärven pappapiiri
19.9. klo 10-12
Kaukajärven srk-talo
Tied. diakoni Sisko-Helena
Miettinen p. 040 804 8672

Kotosalla-talon hartaus
19.9. klo 11.
Hannulankatu 1. Ritva Fabrin

Sururyhmä 19.9.
klo 17-18.30 Kaukajärven srk-
talo. Janne Häkkinen ja Sisko-
Helena Miettinen. Ilm. sisko-
helena.miettinen@evl.fi tai
040 804 8672

Parisuhteen palikat
-parisuhteturssi 22.9.
Aitolahden kirkko
Parisuhteen palikat
-parisuhteturssi su 22.9. 6.10.,
20.10., 3.11. ja 24.11.
Ilm. ja tied. anne.karhola@sci.fi

Kirkontupien
luontoretki 23.9. Rajalan
leirikeskukseen. Ritva Fabrin,
Sisko-Helena Miettinen, Janne
Kankainen ja Tuula-Mari Niemi.
Retken hinta 27 €/henkilö.
Ilm. 16.9. mennessä
p. 050 586 5183

NUORI TAMPERE
– SEURAKUNTIEN NUORISOTTO TAMPEREELLA 1930–2010

Tampereen nuorisotyön historia koottiin kirjaksi
Teologian tohtori Mikko Malkavaaran teos on tuhti tietopaketti ja mielenkiintoinen aikamatka seurakuntien nuorisotyön historiaan Tampereella.

Hinta 40 €, lisätiedot ja tilausohjeet: www.trevlut.net

Muista ilmoittautua rippikouluun

Rippikouluilmoittautuminen ensi vuoden rippikouluun on meneillään ja jatkuu 23. syyskuuta asti. Vuonna 2014 rippikouluun kutsutaan erityisesti kaikkia 1999 syntyneitä.

Rippikouluvaihtoehtoja on runsaasti; leiririppikouluja, liikuntarippikouluja, vaellusrippikoulu, roolipeli-rippikoulu ja paljon muuta.

Koskaan ei kuitenkaan ole liian myöhäistä käydä rippikoulua. Jos rippikou-

lu jäi viime vuonna käymättä oman ikäluokkasi mukana, olet tervetullut rippikouluun vuonna 2014, muistuttaa rippikoulupastori **Jari Pulkkinen**.

Mikäli rippikoulu on jäänyt nuorempaan käymättä, rippikoulu on mahdollista käydä myös aikuisiällä. Tarkemmat tiedot rippikouluista ja ohjeet ilmoittautumista varten löydät sivuilta www.tampereenrippikoulu.fi

Israelilta Hanna-ryhmässä

Leena Puhkari

Pispalan Kirkontuvalla koostuu parillisten viikkojen keskiviikkoisin kello 18 naisten rukousryhmä Pispalan Hannat. Kansainvälisen Hanna-työn (Project Hannah) on käynnistänyt 1997 brasilialaissyntyinen **Marli Spieker**, joka vierai-

Marli Spiekerin ajatus on, että rukous on yksi tärkeimmistä asioista, joilla voi muuttaa naisten elämää.

li muun muassa Ylöjärvellä viime huhtikuussa Uskomaan nainen -seminaarissa.

"Meidän rukouksemme liikuttavat Jumalan kättä niiden puolesta, joilla ei ole ääntä".

Suomessa Hanna-työtä koordinoi Sansa-yhdistys. Pispalan Hannonen illoissa keskustellaan alustusten pohjalta muun muassa Raamatun naisista, kuullaan vierailijoiden opetuksia

ja esityksiä ja rukoillaan yhdessä.

Iloissa nautitaan yhdessä myös nyttikestihkeen koostetusta iltapalasta. Matkan varrella kertyneet kahvikolehdit on tilitetty suoraan medialähetystyöhön Sansan kautta. Näin on saatu tukea muun muassa Intiaan suunnattua medialähetystyötä ja Naisia toivon lähteellä -radio-ohjelmaa.

Hanna-iltoihin ovat kaik-

Vanhemman väen ja merimieskirkkopiirin iltapäiväkahvit 25.9. klo 13 Levonmäen srk-koti

Jumalan kämmenellä -ilta 25.9. klo 17.30-19 Levonmäen srk-koti

Syksyn Jumalan kämmenellä -illat:
25.9. "Enkelin siipien suojassa"
30.10. "Anna anteeksi!"
27.11. "Yksi luukku kerrallaan"

Perhe voi yhdessä hiljentyä raamatunkertomuksen äärellä, jatkaa siitä leikkiin/peleihin/askartelun pariin. Iltapalasta vapaaehtoinen maksu.

PYYNIKIN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Aleksanterin kirkossa
15.9. Säde Siira, Ari Rantavaara, kanttori Helga Anttikoski
22.9. Riitta Sandberg, Säde Siira, kanttori Sanna Toivola
Kirkkokahvien jälkeen lähetystilaisuus kryptassa; Riitta Sandberg esittelee Lähetysseuran Tasauskampanjaa ja Riitta Alaja kertoo terveisiä matkaltaan Mekong-alueelle. Mukana myös Sanna Kramer ja Säde Siira

Muut
Miesten raamattupiiri torstaisin klo 11 Pyykin kirkontupa
2. Joh Rakastakaamme toisiamme. Valto Käkelä, Ari Rantavaara

Ehtoollishartaus klo 17 Aleksanterin kirkko
12.9. Säde Siira
19.9. Asko Peltonen

Seurakuntapiiri 16.9. klo 14 Aleksanterin kirkon krypta, kanttorin työnkuva, Markku Haavisto
Jatkuen maanantaisin

Äitien rukouspiiri 17.9. klo 17.30 Aleksanterin kirkon kappelissa
Jatkuen tiistaisin parittomilla viikoilla Aleksanterin kirkon kryptassa ja parillisilla viikoilla Aleksanterin kirkon kappelissa.

Päivähetki 18.9. klo 13.45 Aleksanterin kirkon krypta. Rukoillen uuteen syksyyn, Helga Anttikoski, Raini ja piiriläiset. Päivähetki joka keskiviikko klo 13.45 Aleksanterin kirkon kryptassa

Rukouksen ja ylistyksen ilta 18.9. ja 25.9. klo 18.30 Pyykin kirkontupa

Pyynikin kirkontupa Mustanlahdenkatu 21 A klo 10 kahvit, klo 11 ohjelma, aamunsana, klo 12.30 lounas
Kirkontuvalla virkistystä mo-
neen makuun, mm. aamuhartaus, lukupiiri, luentoja. Katso lisää Kirkontuvan esitteestä. Lisät. p. 040 804 8771 tai keittiö 040 804 8772

13.9. klo 11.30 Olli Pessala runoja: äidin rakkaus
16.9. Klo 10 vohvelikahvit, yhteislauluja Maija-Stinan kanssa
17.9. Petri Ranta kertoo seurakunnan nuorisotyöstä
18.9. jumppa Anna Tiaisen johdolla. Klo 12 päivähartaus, Säde Siira
20.9. Tavataan Tallipihalla klo 10 aamukahvin merkeissä ja tutustutaan näyttelyyn "Noidan lapsi ja uneton yö"
23.9. Oman ohjelman päivä, estradi vapaa!
24.9. Klo 11 Jukka-Pekka Ruusukallio: ylävöimaa kirkosta, Pispalan kirkon mainosten tarinaa
25.9. Lotta Häyrynen lukee kirjaa

TEISKON SEURAKUNTA

Messut klo 10 Teiskon kirkossa
15.9. Tero Matilainen, Tuuli Muraja. Kirkkokahvit sään salliessa tapulin mäellä
22.9. Tasausmessu Hannele Juutinen, Tuuli Muraja. Teiskon srk-kuntakodilla ohjelmaa, kirkkokahvit ja myyjäiset lähetystyön hyväksi.
Teiskon seurakuntapiirin yhteinen kokoontuminen

Muut
Perhetapahtuma 14.9. klo 14 Kämmenniemen Haavistonpuistossa. Laulua, pihaleikkejä, luontoseikkailu ja välipalaa. Järj. Teiskon srk ja Teiska-Partio

Musiikkipyhäkoulu 15.9. klo 13.30 Kämmenniemen kerhuhuone. Tehdään pyhäkoulukassit. Lisät. pyhäkoulusihteeri Elina Tarkkala p. 050 540 5282

Isoskoulutuksen aloitustapaaminen 18.9. klo 17-19 Kämmenniemen kerhuhuone. Tarkoitettu kaikille isostoiminnassa mukana oleville. Lisät. seurakuntapastori Hannele Juutinen p. 050 555 3342 tai nuorisotyönjohtaja Sanna Kallioinen p. 050 551 1879

Kuorannan kotipyhäkoulu 22.9. klo 15 Hakamaalla, Kuorannantie 511. Lisät.

pyhäkoulusihteeri Elina Tarkkala p. 050 540 5282

Lähetysten käsityöpiiri Kahvi ja kudin 24.9. klo 10 Teiskon srk-talo
Lisät. lähetysasihteeri Elina Tarkkala p. 050 540 5282

Nuorten oloilta 25.9. klo 17-19 Kämmenniemen kerhuhuone. Pelailua, rupattelua, rentoa yhdessäoloa, iltateetä ja iltahartaus. Lisät. seurakuntapastori Hannele Juutinen p. 050 555 3342 tai nuorisotyönjohtaja Sanna Kallioinen p. 050 551 1879

18.9. Lapsikuorot alkavat Terälähdessä ja Kämmenniemessä. Ilm. koululaisille Hip-kerhojen kautta. Alle kouluikäiset tai muualla kouluissa olevat lapset voivat ilmoittautua suoraan kanttorille: tuuli.muraja@evl.fi

TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA

Messut klo 10 Tuomiokirkossa
15.9. Miskolcin lääninrovasti Frigyes Sandor, tulkkina Anna-Maija Viljanen-Pihkala, Olli Hallikainen, kanttori Tuomas Laatu, soitinyhtye ja kuoro.
Messun jälkeen avataan Unkarilaisen Raamatun näyttely alasalissa. Näyttely on avoinna kirkon aukioloaikoina ma-su klo 11-15, 29.9. asti.
15.9. klo 15 srk-koti Katariina, Merja Halivaara, kanttorina Henna Ala-Mikkula
22.9. Merja Halivaara, Asko Peltonen, urkuri Henri Hersta

VIINIKAN SEURAKUNTA

Messut klo 10 Viinikan kirkossa
15.9. Maarit Kuusisto, Jussi Mäkinen, kanttori Veikko Myllyluoma, Anna Ranki, laulu ja Aki Lääkkölä, kitara
22.9. Jussi Mäkinen, Daniel Hukari, kanttori Veikko Myllyluoma

Hiljainen iltakirkko 12.9. klo 19 Viinikan kirkko Ismo Kunnas

Muut
Hanna-työn rukouspiiri 12.9. klo 18 Nekalan srk-talon aikuistyön huone. Tervetuloa rukoilemaan kansainvälisen Hanna-työn ja omien asioiden puolesta.

Sanasta suunta 22.9. klo 14-16 Viinikan kirkon srk-sali. Jeesuksen ohjelmajulistus, Erkki Ranta; Eila Lehtinen, lausunta

ENGLISH SERVICE

With Holy Communion at the Old Church every Sunday at 4 p.m. After the service coffee and tea served. Sunday School for kids, Bible reflection
15.9. Reader Emmanuel Eneh
22.9. Reader Emmanuel Eneh

SVENSKA FÖRSAMLINGEN

Tammerfors svenska församling firar tillsvidare gudstjänst/högmässan varje söndag kl 10.30 i Pyykin församlingshem, Kisakentänkatu 18. Du är också alltid välkommen att ringa kansliet tel. 040 804 8150.

AVOIN KIRKKO

Aleksanterin kirkko on avoinna arkisin ma-pe klo 12-18, jolloin paikalla on päivystävä seurakuntalainen. Klo 16-18 on myös pappi tavattavissa, klo 17 rukoushetki. Ehtoollishartaus torstaisin klo 17. Junnukapelli eli avoimet ovet kouluikäisille keskiviikkoisin klo 14-16 Aleksanterin kirkossa

ETSIJÄT JA EPÄILIJÄT

keskiviikkoisin klo 17-19, joka toinen viikko Seurakuntien talo, Emmaus 2. krs (Näsiliinankatu 26)
18.9. Kuolema Lisät. Ville Aalo (p. 050 468 8484/ ville.aalo@evl.fi)

LÄHDEKAPPELI

Seurakuntien talossa, Näsiliinank. 26, avoinna hiljentyä varten arkisin ma-to klo 8-15 ja perjantaisin klo 8-14

LÄHETYSKAUPPA TASKU

Muutto uusiin tiloihin on käynnissä. Uusi kauppa avataan syyskuussa osoitteessa Näsiliinankatu 26. Tervetuloa tutustumaan!

MATERIAALIPALVELU

Suljettu muuton takia 2.-22.9.

Huom! Uusi osoite Näsiliinankatu 26, 5.krs Avoinna 23.9. alk. ma-pe klo 9.30-15.30. Tervetuloa!

MUMMON KAMMARI

Vapaaehtoisen vanhustyön keskus

Lähimmäisavunvälitys vanhuksille p. 03 219 0711 ma-to 8.30-10.30.

Toimisto p. 03 219 0455 ma 9-17, ti-to 9-14. Otavalankatu 12 A,

Syyskuun näyttelynä Anne Ilosen öljyväritöitä: Vuosi.

Kyläpaikka kaikenikäisille ma-to 10-14

Leskien Klubi -kahvila ma 16.9. klo 18-20 ja ke 18.9. klo 10-12. Tervetuloa mukaan, kun pahin surusi on helpottanut.

Aamuhartaus ja toivevirsiä kotialttarin äärellä nykyisin torstaisin klo 10, tervetuloa.

Perehdytys vapaaehtoiseen vanhustyöhön ma 7.10. klo 17-19 (2. osa ma 14.10.). Tiedustelut ja ilmoittautuminen toimistoon tai kotisivuilta www.mummonkammari.fi

Viel on virtaa- ja tietsikkat-paitojen myynti (ä 20 €) toimistosta ma 9-17, ti-to 9-14, 2.krs. Tuotto nuorten työllistämiseen vanhusten ulkoiluavuksi.

MUSTA LAMMAS

asunnottomien ja päihdeongelmaisten päiväkeskus, Pellavatehtaankatu 17 G, p. 3891841. Avoinna ma-to klo 7.30-13, pe klo 7.30-11.30.
Vaattepalvelu auki ma-to 7.30-12, pe klo 7.30-11. Vaattepalvelun lahjoitukset p. 040 804 8143
Puuro ma-pe 9-11 Ruokaa jaetaan sitä mukaa kun lahjoituksia tulee.

Lauantain aukiolot jatkuvat lokakuussa 5.10. alkaen ja **Pullakirkot** perjantaisin 4.10. alkaen.

25.9. Syyskauden avajaiset vapaaehtoistyöntekijöille Mustassa Lampaassa klo 16.30.

MYÖTÄTUULI

Kuurojentyö Pe 20.9. Ulkoiluretki Rajalaan Tiedustelut ja ilmoittautuminen 15.9. mennessä Sirpa Toivo 050 561 1028

Perheiden viikonloppu Ilkossa 19.-20.10.

Leirin hinta aik. 30 €, lapset 10 €, alle 3v. ilmaiseksi Ilmoittautuminen Sirpa Toivo 18.9. mennessä 050-561 1028
Su 22.9. klo 15 Viittomakielinen messu, Aleksanterin kirkko, Pyynikin kirkkopuisto
Kirkkokahvit alakerran kryptassa.

Ti 10.9. klo 16-18 Viittomakielinen seurakuntapiiri Myötätuuli, Ilmarinkatu 10.
Ke 18.9. klo 10-12 Viittomakielinen Perhekerho lidesranta 5. Lastenhoito järjestetty.
Ma 23.9. klo 18-20 Kuurosokeiden raamattu- ja keskustelupiiri, Kuurosokeiden toimintakeskus, Insinöörink. 10

Näkövammaistyö
Ke 11.9. klo 13 Miestenpiiri pastori Mika Kallunki mukana Mikko Voutilainen
To 12.9. klo 13 Syyskauden avaus, uudistetun Myötätuulen siunaus, diakoniajohtaja Matti Helin, musiikki kanttori Pia Leikas
To 19.9. klo 13 Muistiasiaa muistiviikolla vierailija Muistiyhdistyksestä

NAISILLE

24.9. Naisten vapaailta Finlaysonin kirkko klo 18.30 "Naisen salaiset kansiot", Maija Nymän. Musiikista vastaavat Elina Vetterranta ja Outi Palomäki säestäjinä. Järj. Tuomiokirkkosrk yhdessä KRS:n kanssa

NUORET AIKUISET/ UUSI VERSO

Varikkomessu Pispalassa 15.9. klo 17 Pispalan kirkko Hyvää musaa ja Jumalan sanaa rennossa ilmapiirissä! Varikkomessu on perinteisestä jumalanpalveluksesta muokattu, rohkeasti uudistettu versio. Erityisenä painotuksena on rakentaa messun ympärille yhteisö. Saarnan ajaksi on lapsille pyhäkoulu kahdessa ryhmässä (2,5-5v ja 6v-), pienemmille lapsille on leikkipaikka. Tule rohkeasti tutustumaan uudenlaiseen messuun!

www.uusiverso.fi

PALVELEVA PUHELIN

Keskusteluapua su-to klo 18-01 sekä pe ja la klo 18-03, p. 010 190 071 sekä www.evl.fi/palvelevanetti

ki tervetulleita. Seuraavalla kerralla 18. syyskuuta kello 18 Hangoissa vietetään Israel-ilttaa Tarja Jääskeläisen vetämänä.

– Mottomme on Marli Spiekerin ajatus: "Kun teemme työtä, teemme työtä. Kun rukoilemme, Jumala tekee työtä", kertoo Tytti Lieto-salmi Hanna-ryhmästä.

Hanna Lieto

Papit pinkovat radalla

Tampere puolimaratonin juoksijat saavat tukea korkeimmalta taholta 15. syyskuuta. Tapahtumaan lähtee juoksemaan Tampereen seurakuntien Papit radalla -joukkue, joka tarjoaa myös kisa-pappien palvelut ennen lähtöä, radan varrella ja maalissa.

Amélie Liehrmann kurvaa poikansa Rafaelin ohi. Markku Komulainen, Risto Korhonen, Anssi Almgren ja Jari Pulkkinen kirittävät.

Papit juoksevat eri aikataivoitteilla sopivissa jäniksen vetämissä ryhmissä ja tarjoavat kannustusta, kanssajuoksua ja uskonvahvistusta maaliin pääsystä.

– Meillä kirkossa on aina ollut tärkeää, että ihmiset pääsevät perille, naurahtaa Jari Pulkkinen, yksi pa-peista radalla.

Papin tunnistaa tietoenkin papin paidasta, jota harvoin puetaan juoksutrikoi-

den kanssa. Ratapapit pitävät myös lyhyen matkaanlähtöhartauden Ratinassa kello 10.

Radalle lähtevät papit ovat innokkaita ja monen-tasoisia juoksijoita. Tapah-tumaan lähtee juoksemaan myös Tuomiokirkon pappi **Amélie Liehrmann**.

– Tämä on mahtava mahdollisuus yhdistää lempihar-rastus, työ ja ihmisten kanssa oleminen Tampereen uusim-massa ja hienosti kasvavassa juoksutapahtumassa! ■

PÄIVÄRAAMATTUKOULU

torstaisin klo 9.30–13.15 (5.9.–28.11.2013)
Kalevan kirkon seurakuntasali Huom! ei ruokailua.
Syksyn teema: Lähemmäksi Jumalaa. Aamupäivän luento- ja teemana Raamatun aarteita, iltpäivän aiheina Raamatun henkilöt.
12.9. Herran siunaus, Sæde Siira. Bibliodraama, Ismo Nokelainen
19.9. Kuukauden vieras, Veli-Pekka Joki-Erkilä. Mooses, Olli Aumala
Lisät: Ville Aalo (050 468 8484/ ville.aalo@evl.fi)

RETKET/MATKAT

12.9. retki Virroille. Vieraillemme Virtain Perinnekylässä, Sotaveteraanimuseossa ja Matias-kappelissa. Lounas nautitaan Marttisisä ja päiväkahvit Virtain kiertoajelun yhteydessä Torisevan Vanhassa lottakahvilassa. Lähtö klo 10 Keskustorin Vanhalta kirkolta ja paluu n. klo 18 samaan paikkaan. Hinta 45 € sis. ruokailun, kahvit, matkat ja ohjelman. Ilm. pikaisesti Tiina Mäkiselle, puh. 040 778 2863 tai tiina.makinen@sana.fi
Retken järjestää Tuomiokirkko-srk yhdessä KRS:n kanssa

Retki Nokialle 8.10.

Lähtö klo 9.45 Pyynikin torilta ja klo 10 Kirkontuvan edestä os. Mustanlahdenkatu 21. Retkikohteina Leirikeskus Urhattu ja Nanson Penkola. Paluu klo 16. Hinta 30 €. Ilm. viim. 27.9 Helka Hämäläiselle p. 040 804 8771

Marjaretki 19.9.

klo 9–16 Rajalan leirikeskus. Aamupala ja keittolounas. Lähtö Rajalaan klo 9 Seurakuntien talon edestä, Näsilinnankatu 26 ja paluu samaan paikkaan noin klo 16. Päivän ohjelma: aamupala, marjastusta ja yhdessäoloa, keittolounas. Hinta 10 €, kerätään bussissa. Ilm. 16. 9. mennessä Minna Sormunen p. 050 518 4683 tai sähköposti minna.sormunen@evl.fi

RETRIITTEJÄ

Ikaalisten Metsäkestilässä

Paljastuvien puiden retriitti 27.–29.9.

Ohj. Mari ja Mika Leijo.
Hinta 100 €. Sisältää myös vaellusta lähiluonnossa. Ilm. p. 050 3311 931 tai mari.leijo@gmail.com

Hiljaisuuden retriitti Kangasalan Heinäkalliolla 4.–6.10.2013, täysihito

100 €, Järjestää Heinäkallion Ystävät ry. ja Suomen Sairaanhoidtajain Kristillinen Seura SSKS ry. Ohjaajat Pirkko Alamännistö, Marketta Hannus ja Riitta Sointu, jolle ilm. 25.9. mennessä p. 040 833 6139

Retriitti 11.–13.10.

Nokian kurssikeskus Urhatussa

Teema on "Herra kulkee teidän kanssanne"
Viikonloppuretriitti alkaa pe klo 18 ja päättyy su klo 15. Mukana Tampereen sairaalapa-pastori Saila Munukka ja diakoniatyöntekijä Merja Heinilä Nokian seurakunnasta. Täysihito omin liinavaattein 120 €/hlö. Tiedustelut Merja, p. 050 430 7172. Saila p. 040 80 4391. Ilm. ma 30.9 mennessä Nokian seurakunnan kirkkoherranvirastoon 03 280 4111.

RUKOUKSEN TALO

rukouksentalo.fi
Huom! uusi osoite Rautatienkatu 22

Yhteistä rukousta

arkisin klo 9–11

Nuorten rukouskoulu

Preikkari parittomien viikkojen maanantai klo 18

Nuorten Praisekuoro- ja bändi

parillisten viikkojen maanantai klo 18

Rukouspäivä ja uuden tilan

avajaiset la 31.8. klo 10–16. Mukana mm. Mikko Matikainen ja Maikku Saarinen, Rautatienkatu 22

Iltarukous kerran kuussa keskiviikkoisin klo 18–20 11.9., 2.10., 30.10., 27.11. Huom. os. Hämeenpuisto 15 A 4

SANAN LÄHTEILLÄ

18.9. Vanha kirkko klo 18.30 "Kaipuu ja elämä"
Psykologi Satu Eerola lähestyy asiaa psykologian silmin ja kouluttaja Matti Mäkinen luottaa asiaa Raamatun maailmasta käsin. Minna ja Jussi Pyy-salon vetämä musiikki kuljettaa puheiden lomassa opetusta eteenpäin. Järj. Tuomiokirkkoseurakunta yhdessä Kansan Raamattuseuran kanssa.

SATEENKAARIMESSU

21.9. klo 18–20 Finlaysonin kirkko Ehtoollisjumalanpalvelus seksuaalivähemmistöille ja heidän läheisilleen sekä kaikille kiinnostuneille. Sateenkaarimessu on kaikille avoin jumalanpalvelus ja erityisesti messuun kutsutaan seksuaali- ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvia sekä heidän läheisiään. Liturgi-na Kati Eloranta. Kirkkokahvit messun jälkeen. Järj. Tuomiokirkkosrk yhteistyössä Pirkkanmaan SETA:n hengellisen ryhmän kanssa.
22.9. Merja Halivaara, Asko Peltonen, urkuri Henri Hersta

SEURAKUNTIEN TALO

Näsilinnank. 26
PL 226, 33101 Tampere
p. 03 219 0111 (vaihte),
avoinna 8.30–15.45
Katutason asiakaspalvelupiste
· Keskusrekisterin asiakaspalvelu
· Hautaustoimen asiakaspalvelu
Avoinna arkisin klo 9–15.

SENIORIFOORUM

26.9. Aleksanterin kirkon krypta, klo 13
Edullinen kahvitarjoilu klo 12 alkaen.
"Vasaran kanssa lähetystyössä" – Millaista on eläkeläisen

vapaaehtoistyö ulkomailla Leena Nousiainen, työterveys-hoitaja Mikko Nousiainen, vanh. konstaapeli Järj. Pyytikki ja Tuomiokirkkoseurakunta yhdessä Kansan Raamattuseuran kanssa.

SILMUKKA

Pispalanvaltatie 16 C. Avoinna arkisin ma, ti, to klo 9–13, ke klo 9–17, pe suljettu. Avoimessa kahvilassa voit lukea päivän lehden tai hoidella puhelimitse virallisia asioitasi. Käytössäsi tietokone. Kun tarvitset neuvoja tai opastusta sosiaalitoimeen, työttömyyteen ym. liittyvissä asioissa, tervetuloa juttusille! Tied. sosiaali-ohjaaja Satu Tahlo-Jortikka p. 050 558 0231

SINKUT

Sinkkujen oloilta 14.9. klo 17–21 Nekalan srk-talon nuorisotila Kuoppamäentie 23, alakerta, sisäänkäynti Kuismantien puolelta. Keskustorilta bussi nro 15. Yhdessäoloa, keskustelua, sisäpelejä, saunomista, nyyttärit

Sinkkuilta 17.9. klo 18–20 Aleksanterin kirkon krypta Sisäänkäynti alasaliin on puiston ja koulun puoleiselta sivulta mustasta metallisesta sivuovesta. Illoissa käy keskimäärin 30 henkilöä, iältään noin 30–70 -vuotiaita, naisia ja miehiä suunnilleen saman verran. Kahvia ja teetä tarjolla. Lisät. sari.peltonen@evl.fi p. 050 381 7177

Pikadeiitit

Sydäntäydästä vailla? Tämä saattaa olla Sinun tilaisuutesi!
pe 13.9. Aleksanterin kirkon kryptassa yli 55-vuotiaille klo 15–17
40–55 -vuotiaille klo 18–20
Hinta: 10 €. Ilmoittaudu pikadeiteille www.suurellasydamella.fi / Tampere/ Vapaaehtoistyöpaikat / Ilmoittaudu Pikadeiteille 13.9.2013

Lisät. sinkkutapahtumista ja pikadeiteistä www.tampereensinkut.fi

SYYSKISAT

työille ja pojille 14.9. Lielahden urheilukentällä. Klo 12.30–13 ilmoittautuminen ja klo 13 kisojen avajaiset.

KRISTILLISET JÄRJESTÖT

ESIKOISLESTADIOLAISET Kurjentaival 22, 33100 Tampere (Vastapäätä Viinikan kirkkoa)

Seurat Pyhäpäivisin klo 14.00 HPE Viinikan kirkossa
22.9. klo 17.00

Kanssapuheet (raamatun tutkiminen)
Tiistaisin klo 13.00 ja torstaisin klo 18.30
Nuortenilta Tiistaisin klo 19.00 Tervetuloa!

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS Siioninvirsiseurat

Su 15.9. klo 18 Kaukajärven seurakuntatalossa, Keskisenkatu 20. Kahvit klo 17.30.

Juhani Kärkkäinen, Jari Nurmi ja Seppo Laaksi.
To 19.9. klo 19 Seurakuntien talolla Näsilinnank. 26, Ateena-salissa, Heikki Jussila, Reijo Ylimys, Sakari Suutala.

TAMPEREEN RAUHANYHDISTYS

Nekalankulma 1 www.tampereenrauhanyhdistys.fi
Seurat sunnuntaisin klo 16, keskiviikkoisin ja lauantaisin klo 19
To 12.9. klo 18.30 miestenilta ja klo 19 SRK:n lähetykseurat Ruutanan srk-kodilla
Syysseurat 14.–15.9.2013
La 14.9. klo 17 viikkomessu Aleksanterin kirkossa ja

klo 20.30 puheenvuoro nuorille ryllä

Su 15.9. klo 10 messu Viinikan kirkossa, klo 13 seurat ryllä ja klo 16 Kalevan kirkossa
La 21.9. klo 17 syysmyyjäiset ja klo 19 seurat
Ma 23.9. klo 16 seurat Koukkuniemen vanhainkodin os. 7
Ti 24.9. klo 18.30 naistenilta Tervetuloa!
Seura-aikoina seurat kuunneltavissa osoitteesta www.tampereenrauhanyhdistys.fi eri Pirkanmaan rauhanyhdistyksiltä

TAMPEREEN Kirkkosanommat

www.tampereenkirkkosanommat.fi

56. vuosikerta

Julkaisija

♦ Kustantaja: Kotimaa Oy

♦ Julkaisija: Tampereen ev. lut. seurakunnat, p. 03 219 0111

♦ **Toimitus:** päätoimittaja Marja Rautanen
♦ **Toimitussihteerit:** Kirsi Airikka, p. 050 381 0970 ja Asta Kettunen, p. 050 438 2716

s-posti: tampereenkirkkosanommat@evl.fi ja etunimi.sukunimi@evl.fi
Osoite: Seurakuntien talo, Näsilinnankatu 26, PL 226, 33101 Tampere.

♦ **Ilmoitusmyynti:** Kotimaa-yhtiöt, PL 279, 00181 Helsinki, Ilmoitusmarkkinointi Jaana Mehtälä, p. 020 754 2309, 040 509 4962, jaana.mehtala@kotimaa.fi

♦ **Ilmoitusvalmistus:** ilmoitusmyynti@kotimaa.fi.

Huom! s-postiviesteihin maininta Tampereen Kirkkosanommat

♦ **Jakelu:** Tampereen Ykkösjakelut Oy

♦ **Jakeluhuomautukset:** p. 03 3140 4200, www.ykkosjakelut.fi

♦ **Taitto:** Kustannus-Osaakeyhtiö Kotimaa

♦ **Tilaukset:** tilauspalvelu@kotimaa.fi,

p. 020 754 2333, fax: 020 754 2342

♦ **Painosmäärä:** 103 500 kpl

♦ **ISSN:** 1237-9603, äänite: 1237-959X

♦ Seuraavat lehdet ilmestyvät: 25.9.2013, aineisto 11.9.2013 mennessä, 9.10.2013, aineisto 25.9.2013 mennessä

Hämeen Kivituote Oy Touko Virsiheimo

- hautakivet - kaiverukset ja muut
hautakivialan työt lähes 50 v. kokemuksella
Riitinmäentie 63, 36200 Kangasala
touko.virsiheimo@gmail.com

p: (03) 377 0757 / 0400 633 636

Luotettavaa palvelua ja asiantuntemusta
kaikissa hautaukseen liittyvissä asioissa.

Tammerkosken
Kukka- ja
Hautauspalvelu

Arkut, kuljetukset
Asiakirjat
Kukat ja sidontatyöt
Muistotilaisuudet
Pitopalvelut
Hautakivimyyni
Puh. (03) 211 0331

Rongankatu 2
33100 Tampere

NYT SYYSSIIVOUSTA!

- kotisiivoukset
- toimistosiiuokset
- ravintolasiivoukset
- porrassiiuokset
- lattianvahaukset.

Yli 10 vuoden kokemus!

Mahdollisuus kotitalousvähennykseen.

Uusi Era Palvelut Oy • puh. 045 126 6938 • www.uusierapalvelut.fi

LÄMPIMÄSTI TERVETULOA JALKAOITOON KALEVAAN TAI IKURIIN!

Anne-Maarit Putaja
Jalkojenhoidon AMT
Terveydenhoidon perusopinnot

Ikurin Jalkahoitola
040 558 3355

Sammonkatu 33 A, Tampere
Raivaajantie 11, Tampere
www.ikurinjalahoitola.fi

PIANONVIRITYKSET
Juha Yli-Knuuttila
Puh. 0400 669 799
Sähköposti:
pianonviritys@gmail.com

FYSIOTERAPEUTTI Jorma Sihvonen

- FYSIOTERAPIA
 - FYSIKAALISET HOIDOT
- Aleksis Kiven katu 30 D
040 5542863

Nälkä- päivä- tempaus!

Tampereen
Keskustorilla to 12.9.
klo 11-17 ja toivomme
myös sinun lähtevän
mukaan keräämään.

Nauti katulounasta torstaina.

Yhteistyössä Sokos Herkun
kanssa tarjoamme Nälkäpäi-
vän katulounasta Keskustorilla
klo 11.00 alkaen. Maittavaa
lohikeittoa 5 euron annoshin-
taan, joka menee lyhentä-
mättömänä Suomen Punaisen
Ristin katastrofirahastoon.

Iltapäivällä klo 14 jälkeen to-
rilla esiintyy Cantarelli-kuoro.

Punainen Risti
tampere.punainenristi.fi
puh. (03) 3141 6914

Terveys
Liikunta
Apuvälineet
Kotiapteekki
Ensiapu
Haavanhoito
Hygienia
Virtsankarkailu
Katetrit

TERVEYTTÄ JA HYVINVOINTIA ARKEEN

fennokauppa.fi

APU VIRTSAKARKAILUUN!

MoliMed® -tippasuojat

Omat mallit naisille ja miehille.

Varma.
Istuu hyvin.
Huomaamaton.

Pyydä
ILMAINEN
näyte!

FENNO MEDICAL OY

09 276 360 | asiakaspalvelu@fennomedical.fi | fennokauppa.fi

Virrassa

Katsokaa taivaan lintuja...

...noita onnellisia ja huolettomia, jotka eivät kylvä eivätkä leikkaa, koska taivaallinen Isä ruokkii ne. Niitä on nyt helppo nähdä. Kun katseensa oikeilla paikoilla kohottaa, voi ker-
tasilmäyksellä ihaila satojen muuttomatkaa tekevien lintujen parvia. Useat niistä ovat matkalla etelään, jopa tuhansien ki-
lometrien päähän kylmästä pohjolasta.

Ajatelkaamme. Ei tuo kovin huolettomalta elämältä tunnu. Niidenhän pitää lentää, läpsyttää siipiään miljoonia kerto-
ja. Väliäskuitta yli merten, korkealle Alpit ylittäen, linnusta-
jien verkkoja vältellen ja useat vielä yli tankkauspaikoista tyh-
jän Saharan.

Matkalle valmistautuminen ja hiilihydraattitankkaus aloi-
tettiin heti pesänrakentamisen, poikasten ruokinnan ja mui-
den lajitovereiden kanssa käytyjen reiviiriitosten jälkeen. Ja
keväällä taas sama meno toiseen suuntaan.

Kalevalan 1. runossa kerrotaan sotkasta, joka nykysoo-
messa tunnetaan paremmin nimellä telkkä:

*Tuli sotka, suora lintu; lenteä leluttelevi
etsien pesän sijoa, asuinmaata arvaellen.
Lenti iät, lenti lännet, lenti luotehet, etelät.
Ei löyvä tiloa tuota, paikkaa pahintakana,
kuhun laatisi pesänsä, ottaisi olosijansa.*

Viimein ilmojen matkalainen löysi vedessä kelluvan Ilmat-
taren, jonka polvelle muni 7 munaa. Veden emoksi ilmojen yli-
siltä pudottautunut Ilmatar koukisti jalkaansa, munat putosi-
vat ja hajosivat, syntyi maailma – sotkan munista.

Kalevalan luomismyytti yhdistää elämänjärjestyksen syn-
nyssä taivaan, meren ja maan niiden leikkauslinjassa mat-
kaaviin ikuisiin muuttajiin. Sama rooli on linnulla Raamatun
vedenpaisumusmyytissä. Kunnan ukko Noa lähettää kyyhky-
sen tarkistamaan, onko taivaan Isä nyt valmis ruokkimaan
nekin luodut, jotka eivät lennä vihreille niityille, vaan pysy-
vät paikallaan.

Kahden eri kulttuurin ja niiden erilaisten uskomusten myy-
tit, meille kerrotut totuudet elämästä ja sen ylläpidosta, ker-
tovat samaa. Ne vakuuttavat, että meidät ruokitaan, meistä
pidetään huolta ja että meidän yläpuolellamme on jotain tai
joku, joka ruokkii keskenään taistelevat linnut ja toisiaan teu-
rastavat ihmislapset.

Kummankaan lajin elämä ei ole helppoa; pitää raataa ja
matkustaa leipänsä ja jyväsä eteen. Sen ovat joutuneet tote-
amaan useat tämän maailman valtiat ja poliittiset vastuun-
kantajat, kun nurkkaan ahdistettuina ovat nöyryyneet sano-
maan, että ei elämää ole tarkoitettukaan helpoksi.

Ihminen etsii selityksiä elämän kovuudelle luomalla suu-
ria kertomuksia ja niihin perustuvia myyttejä. Ja siinä ihminen
tekeekin viisaasti. Mutta Jeesuksen kehotus katsoa taivaan
lintuja vie oivalluksen tekemisen myyttien taakse ja osoittaa,
että myytit eivät ole satuja tai sepitteitä.

Sotka lajitovereineen lenteli jo jurakaudella yli 200 miljo-
naa vuotta sitten. Sotka etsi myös pesäpaikkaa Väinämöises-
tä ja Ilmattaresta kertovissa runoissa Karjalassa ja Suomes-
sa. Ne ajoittuvat esiroomalaiselle rautakaudelle, siis Kristuk-
sen syntymän aikoihin.

Olisiko syytä katsoa sellaista selviytyjää ja mieltä, miksi
se on esikuva ja miksi se tekee yhä samaa matkaa?

Hannu Kilpeläinen

Kirjoittaja tekee elämäntyötään tutkimalla myyttejä ja
toivoo löytävänsä vastauksen, miksi ihminen on enemmän
arvoinen kuin taivaan linnut

Hannu Jukola

Kolumneja voi kommentoida osoitteessa
www.tampereenkirkkosanomat.fi/blogi.

Kun suru koskettaa...

tai on aihetta juhlaan

Tiloissamme
asiakaspaikkoja
70 hengelle

JUHLAKESKUS
Manchester

Pitopalvelua
myös
haluamiinne
tiloihin

Kun on aihetta juhlaan...
• muistotilaisuudet • perhejuhlat • ristiäiset

Kalevan puistotie 7, 33500 TAMPERE, p. 010 421 2888 tai 0408 290 626
sähköposti: juhlikeskus@manchester.net www.manchester.net

**Jalkahoito
kotikäyntinä**
46/51€

Jalkojenhoidon ammattitutkinnon
suorittanut sairaanhoitaja

Satu Laurell
p. 050 558 0232

• Säle-, rulla- ja puukaihtimet
• Terassi- ja ikkunamarkiisit
• Pimennys- ja paneeliverhot
• Taite- ja peiliövet
• Parvekekaihtimet ja pystylamellit
• Luxaflex-sisustusvaihtimet

SUUNNITTELU, MITTAUS, ASENNUSPALVELU
Kaihdin Sampo
Sammonkatu 18, TRE P. (03) 255 0858, 0400 736 716
ks@kaihdinsampo.fi www.kaihdinsampo.fi

ASIANAJOTOIMISTO KNUUTINEN KY

Asianajaja, varatuomari Pauliina Knuutinen
* perhe- ja perintöoikeusasiat * asuntokauppa- ja kiinteistöriidat ym.
Härmälänkatu 6-8 D, TAMPERE. Puh. (03) 343 9700
www.talotaitokeskus.fi

Äidikekurssi

Jos Sinulla on mahdollista työskennellä
silloin tällöin lapsiperheen apuna, niin
tule mukaan. Äidikekurssi sisältää 6-7
kokoontumiskertaa.

Seuraava kurssi alkaa ke 18.9.2013,
klo 17.30 Pääkirjasto Metso,
Lastenosaston satuhuone.

Lisätiedot ja ilmoittautuminen 16.9. mennessä
puh. 040 586 5045/Äidikepalvelu

Koulutuskeskus
Agricola

**LAKITOIMISTO
RAJAMÄKI**

- perunkirjoitukset ja perinnönjaot
 - avioerot ja ositukset
- lasten huolto-, tapaamis- ja elatusasiat
- testamentit ja avioehdot
- kauppakirjat ja sopimukset
- rita-oikeudenkäynnit
- rikosoikeudenkäynnit

**Maksuton puhelin- ja
sähköpostineuvonta**
Itsenäisyydenkatu 2, Tre
Puh. 010 666 4433

Matkapuhelimesta 8,35 snt/puh + 17,17 snt/min,
lankapuhelimesta 8,35 snt/puh + 6 snt/min (alv 24%).
vesa.rajamaki@lakitoimisto.com

KOTI KAUNIIKSI

**Verhoiluliike
Yli-Heikkilä**

Verhoilua 30 vuoden kokemuksella
Hyvä valikoima verhoilukankaita

Nyyrikintie 1, Tampere
040 739 1822

www.kolumbus.fi/timylie

Ohmiselle joka uskoo asiaansa

Hämeenkatu 27, Tampere
☎ 03-212 9645
www.jiwahlberg.fi

- JALOKIVET
- KIHLAT
- LAHJAESINEET
- KORUT
- KELLOT
- TILAUSTYÖT

**NUKU HYVIN,
VOI PAREMMIN**

Kunnon vaahtomuovipatjat
(joista helppo nousta)

Eterlon – Relax – Formax

Hygieniapäällisiä

Perinteiset, hiostamattomat
puuvillapeitot, petauspatjat, tynnyt
Lapsille omat patjat ja petauspatjat

Kevyttä verhoilua,
istuimet, korokepatat ym.
ERIKOISKOOTKIN onnistuvat

Askarteluun mm.
vanut, kankaat ym.

SOITA TAI TULE KÄYMÄÄN
(Kysy kotiinkuljetusta)

Laatupeite Oy

(03) 364 5055

HEPOLAMMINKATU 36 B, TRE
MA-PE 8-15.30 tai sop. mukaan
www.laatupeite.fi

**Kun olet päättänyt
myydä asuntosi,
kutsu meidät paikalle.**

Annamme suullisen hinta-arvion
asunnostasi. Arviointi on maksuton,
eikä edellytä sopimuksen tekoa.

Timo Jokinen
050 552 0408

Outi Kolkka
050 518 4707

Ota yhteyttä! Puh. 03-255 3111
www.asuntopari.net

asuntopari oy lkv
Kalevanpuistotie 15, 33500 Tampere

TASAUSMARKKINAT

Keskustorilla la 21.9. klo 11-14

Myyntissä syksyn satoa, tuoreita leipomuksia, porkkanakeittoa,
grillimakkaraa, käsitöitä ym. Torikahvio avoinna.
Markkinoiden tuotto käytetään ihmiskaupan uhrien hyväksi
Mekong-joen alueella.
Suomen Lähetysseura ja Tampereen hiippakunnan seurakunnat

SUOMEN LÄHETYSSEURA

**Sinulle, joka olet menettänyt läbeisesi
- palveleva perheyrittöksemme**

Juhani Mäkipää

Teitä palvelevat myös:
Pekka Jokiranta
Jukka Mäenanttila
Mika Leinonen

Leena Mäkipää-Koivumäki

Meillä on yhteensä yli 70v. hautausalan kokemusta Tampereella.

PÄIVYSTYS YMPÄRI VUOROKAUDEN: 050 362 9690

Kalevan puistotie 17 • (03) 255 4102 | Kauppakatu 12 • (03) 253 1720
Aleksanterinkatu 15 • (03) 212 2137

www.tampereenhautauspalvelu.fi

2013 jKr.

© Ari Peura

OTTAISIN NOITA
HYVÄNNÄKÖISIÄ
PERUNOITA!

ISO VAI PIENI
KAPPALAINEN ?

PUOLUSTAJA
- elämän eri vaiheissa

TAMPEREEN
KAUPUNKILÄHETYS RY

**HALUATKO KESKUSTELLA
PARISUHDETTASI ASKARRUT-
TAVISTA KYSYMYKSISTÄ?**

PARISUHDEPYSÄKIN toiminta on
tarkoitettu yli 60-vuotiaille naisille,
miehille ja pariskunnille, jotka ha-
luavat keskustella parisuhteeseen,
seksuaalisuuteen ja erilaisiin elä-
mäntilannemuutoksiin liittyvistä
kysymyksistä ammattitaitoisen
työntekijän kanssa. Ongelmien kä-
sittelemisen myötä avautuu usein
usia mahdollisuuksia.

Parisuhdepysäkillä voi tulla joko
yksin tai puolison kanssa yhdessä
tai osallistua ohjattuihin keskus-
teluryhmiin. Tarkoituksena on
löytää uusia voimavaroja, edistää
seksuaaliterveyttä ja lisätä elämä-
hallintataitoja.

Keskustelut ovat luottamuksellisia
ja maksuttomia.
Lämpimästi tervetuloa!

PARISUHDEPYSÄKKI
Tuomiokirkonkatu 15 D 43, 4. krs
Soita ja varaa aika: **040 592 6496**

Ilmainen noutopalvelu

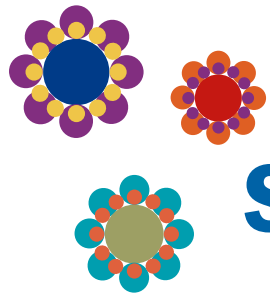
KESKUSTA
Kuninkaankatu 22
(03) 222 6821

TAMMELA
Tammelan puistok. 37
(03) 255 7502

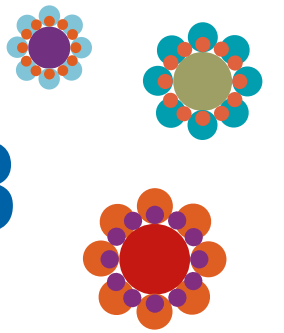
HERVANTA
Insinöörinkatu 30
(03) 715 6337

**Tee hyvä teko
- osta tai lahjoita**

fida
LÄHETYSSTORI
www.lahetystorit.fi

Kouluikäisten toimintaa seurakunnissa syksyllä 2013

Tarkista tarkemmat tiedot netistä. Osoitteesta www.trevlut.net kaikki linkit seurakuntien omille sivuille.

Aitolahden seurakunta
www.tampereenseurakunnat.fi/aitolahti

NUOTTA-KERHO

Avoin toimintakerho 1.-6. -lk keskiviikkoisin 2.10.-27.11. klo 13-16 Aitolahden kirkon nuorisotiloissa. Kerhossa voi pelata, askarrella ja tehdä vaikka läksyt. Ei ilmoittautumisia, voi tulla koko kerhokauden ajan.

HAAVI-KERHO

Avoin toimintakerho 1.-6. -lk tiistaisin 1.10.-26.11. klo 13-16 Atalan seurakuntakodissa, Pulkkatu 6. Voit askarrella, pelailaa tai tehdä läksyt. Ilm. Atalan koulun HIP-hankkeen kautta. Mukaan mahtuu koko kerhokauden ajan.

TANSSIKERHO

1.-6. -lk maanantaisin Atalan seurakuntakodissa klo 17-18. Tutustutaan eri tanssilajeihin, painotus nykytanssissa. Ilm. Atalan koulun HIP-hankkeen kautta, muiden koulujen oppilaat Ulla Keskielä.

KOHO-KERHO

Toimintakerho 1.-4. -lk tiistaisin 1.10.-26.11. klo 18.15-19.30 Aitolahden kirkon nuorisotiloissa. Kokkausta, askartelua, pelailua ja yhdessäoloa. Ei ilmoittautumisia.

JOULUN TÄHTI -LEIRI

1.-7. -lk 22.-24.11. Ilkossa, maksu 30 €. Ilmoittautuminen 4.9.-4.11. os. www.melapset.net.

JOULUN TÄHTI -KONSERTTI

Pekka Laukkarinen Trio Linnainmaan seurakuntakodissa ti 3.12. klo 18. Kaikille kouluikäisille, vapaa pääsy.

Harjun seurakunta

www.harjunlapset.fi

SYYSLEIRI I

4.-7. -lk 27.-29.9. Rajalassa

SYYSLEIRI II

1.-3. -lk 23.-24.11. Päiväkummussa Ilm. www.harjunlapset.fi/leiritjaretket.

KERHOTOIMINTA

alkaa viikolla 37. Tiedot www.harjunlapset.fi/kerhot

Hervannan seurakunta

www.junnuhernu.net

Kerhot alkoivat viikolla 36. Ilm. kokkikerhoihin alkoi ke 28.8. netissä, muihin ei ilmoittautumista.

PIKKUKOKIT

Kirkossa (Lindforsinkatu 7) 1.-3. -lk maanantaisin klo 17-19. Opetellaan kokkausta ja syödään yhdessä. 2 €/kerta tai 25 €/kausi. (Mukaan sisätossut, huivi ja hiuspompula)

Hannu Jukola

MIX-KERHO

Pelipuistossa (Teekkarinkatu 17), 1.-6. -lk tiistaisin klo 15-16.30. Pelejä (sähly, futis, Nintendo)

SÄHLYKERHO

Pelipuistossa 1.-3. -lk pojille tiistaisin klo 17-18 (suojalasit mukaan)

LAPSIKUORO KULTAKELLOT

Kirkossa 1.-6. -lk keskiviikkoisin klo 16-17

TYTTÖJEN KOKKIKERHO

Kirkossa 4.-6. -lk tytöille keskiviikkoisin klo 17-19. Opetellaan kokkausta ja syödään yhdessä, 2 € kerta tai 25 €/kausi. (Mukaan sisätossut, huivi ja hiuspompula)

TIETOKONEPELIKERHO

Kirkossa, yli 10v. keskiviikkoisin klo 17.30-19.30

SYSSLÖMALEIRI

Ilkossa 16.-18.10. Hinta 30 €. Ilm. netissä www.junnuhernu.net viim. 30.9.

Härmälän seurakunta

www.tampereenseurakunnat.fi/harmalanlapset

TYTTÖKERHO

1.-6. -lk, maanantaisin klo 17.30-19 Multisillan srk-kodissa, Multisillankatu 2, alkaa 9.9.

TYTTÖKERHO

1.-6. -lk, tiistaisin klo 17.00-18.30 Peltolammien srk-kodissa, Tiikonmäenkatu 4, alkaa 10.9.

TYTTÖJEN TANSSIKERHO

alkaa myöhemmin syksyllä.

POIKIEN PELI-ILLAT

Peltolammilla. Kisailua ja sählyä, isätkin tervetulleita. Ke-iltain 18.9., 9.10., 6.11. klo 18-19.30.

TYTTÖJEN SYYSLEIRI

Ilkossa 25.-27.10., 35 €, ilm. 11.10. mennessä p. 03 219 0377.

Kalevan seurakunta

www.trevlut.net/kaleva

Kerhot ovat alkaneet viikolla 35, mutta kaikissa on vielä tilaa! Vain kokkikerhoihin pitää ilmoittautua.

KOKKIKERHOT

Ilm. Jonna Aholle, p. 050 322 6335. Maksu 15 € ohjaajalle viimeistään toisella kerhokerralla. Kalevan kirkossa:

- KOKKIKERHO 1 maanantaisin klo 14.30-16
- KOKKIKERHO 2 tiistaisin klo 14.30-16
- KOKKIKERHO 3 tiistaisin klo 17-18.30

ASKARTELUKERHO

Keskiviikkoisin klo 17-18.30 Kalevan kirkossa. Mukaan vaatteet, joiden sotkeentuminen ei haittaa.

KAAKAOKERHO

Tiistaisin klo 17-18.30 Kissanmaan srk-kodissa (Sudenkatu 6). Avoimet ovet ja rento meininki.

TPI - TYTTÖJEN JA POIKIEN ILLAT

Kalevan kirkko, ilm. Jonna Aho p. 050 322 6335.

• la 5.10. klo 17-19. Pelejä ja yhdessäoloa.

• Pizzailta la 16.11. klo 17-19.

• Joulubileet ti 10.12. klo 17-19.

Syyskauden päätösjuhla, pipareita ja visailuja.

LAPSIKUORO

7-12 -v. Tiedustelut kanttori Kari Nousiainen p. 050 304 1365.

Messukylän seurakunta

www.melapset.net

ASKARTELUKERHO

1.-6. -lk keskiviikkoisin Kaukajärven srk-talossa klo 17-18. Ei ilmoittautumista, maksuton.

KOKKIKERHOT

Ilm. virka-aikana 4.9. alkaen p. 03 219 0377. Mukaan tossut ja essu, myssy tulee seurakunnalta. Maksu 20 € syyskaudelta käteisellä paikan päällä.

Tiistaisin

• 1.-6. -lk Levonmäen srk-kodissa klo 14-16. Voidaan huomioida gluteenitonta ruokavaliota tarvitsevat. Alkaa 10.9.

• 1.-6. -lk Levonmäen srk-kodissa klo 17.30-18.30.

Keskiviikkoisin

• 1.-6. -lk Linnainmaan srk-keskuksessa klo 17-19, alkaa 11.9.

• 4.-7. -lk Messukylän srk-talossa klo 17.30-19, alkaa 11.9.

Torstaisin

• 1.-6. -lk Vehmaisten srk-kodissa klo 16.30-18.30 "Makuja maailmalta" -kerho. Alkaa 12.9.

• 12 vuotta täyttäneille Pappilassa eli Takahuhdin srk-talossa klo 16.30-18. Alkaa 12.9.

MONITOIMIKERHO

1.-6. -lk Kaukajärven srk-talossa torstaisin klo 17-18. Liikuntaa, askartelua, näyttelemistä, laulamista, tempuillua ja leipomista. Maksuton, ei ilmoittautumista. Alkaa 12.9.

LYYLIT

12 vuotta täyttäneitä tyttöjä, jotka kokoontuvat Pappilassa klo 17-19: pe 20.9., ma 14.10., ma 21.10., pe 8.11., ma 18.11. ja jouluauskartelut ma 9.12. klo 18-20. Lyyliit ovat mm. neuloneet peittoja tilkuista.

KOKO PERHEEN RETKI

Porvoon Tuomiokirkkoon, Brunbergin tehtaanmyymälään ja Tiedekeskus Heurekaan. Syyslomalla ke 16.10. Lue lisää www.melapset.net

JOULUN TÄHTI -LEIRI

Ilkossa 1.-7. lk. 22.-24.11. Maksu 30 €. Ilm. 4.9.-4.11. osoitteessa www.melapset.net.

Pyynikin- ja Tuomiokirkkoseurakunnat

www.trevlut.net/tuomiokirkko

Kerhot alkavat viikolla 37, paitsi Gamestation-pelikerho ja Kokkikerho 2 viikolla 38. Ei ilmoittautumista, ellei toisin mainita.

RC-LENNOKKIKERHO

7-14 -v. maanantaisin klo 18.15-20 Mustalahdenkatu 21 B. Voi rakentaa muitakin kuin RC- (radio-ohjattavia) lennokkeja, esim. vapaasti lentäviä liidokkeja tai kumimoottorikoneita.

Lisätietoja: www.trerc.fi.

SALIBANDYKERHOT

FISTA:n (ent. Amurin koulun) liikuntasali, 2. krs. Satakunnankatu 60

• 7-9 -v. maanantaisin klo 15-16

• 10-14 -v. maanantaisin klo 16-17

Mukaan sisäpelikengät, maila ja pallo (+ suositus: salibandysojlasit)

KOOTTAVAKERHO

7-14 -v. Seurakuntien talon Nasaret-huone, 2. krs. Näsilinnankatu 26

Tiistaisin klo 15-16.30. (10.9., 24.9., 8.10., 22.10., 5.11., 19.11.)

Seurakunta tarjoaa ensimmäisen koottavan. Maalit, liimat ja koottavaveitset ym. löytyvät kerhosta.

GAMESTATION-PELIKERHO

7-14 -v. Seurakuntien talon Nasaret-huone

Tiistaisin klo 15-16.30. (17.9., 1.10., 15.10., 29.10., 12.11., 26.11.)

Pelaillaan Playstation 3 + Move, Wii ja Xbox 360 + Kinect -pelin lisäksi myös

biljardia, pöytäcurlingia, ilmakiekkoa...

KOKKIKERHOT

9-14 -v. keskiviikkoisin klo 17-19, Seurakuntien talon Nasaret-huone. Ilmoittautuminen jompaankumpaan ryhmään p. 03 219 0377. Syyskauden maksu 12 € ensimmäisellä

kerhokerralla. Mukaan esiliina ja kokkauspäähine.

• Kokkikerho 1: 11.9., 25.9., 9.10., 30.10., 13.11., 27.11.

• Kokkikerho 2: 18.9., 2.10., 23.10., 6.11., 20.11., 4.12.

JUNNUKAPPELI

6-14 -vuotiaille Aleksanterin kirkon pikkukappelissa keskiviikkoisin klo 14-16. Olemista, pelailua ja välipalaa.

JOULUSEIKKAILU-LEIRI

13.-15.12. 7-14 -vuotiaille Päiväkummun leiri-keskuksessa Ori-vedellä. Maksu 30 €.

Ilm. 21.10.-12.11. netissä.

Tammerfors svenska församling

www.trevlut.net/svenskaforsamling

TISDAGSKLUBBEN

I Svenska Gården (Satamakatu 19) för lågstadiets klasser 2, 3, 4 och 5

Grupp 1 kl 13.30-14.30

Grupp 2 kl 14.30-15.30

Teiskon seurakunta

www.trevlut.net/teisko

Teiskon seurakunta

www.trevlut.net/teisko

Teiskon seurakunta

www.trevlut.net/teisko

HIP-kerhot Kämenniemen kerhuhuoneessa:

KOKKIKERHO

5.-6. -lk tiistaisin klo 14.15 (17.9.-29.10.)

Hannu Jukola

MATKALLA MAAILMALLA -KERHO

1.-4. -lk tiistaisin klo 14.15 (5.11.-10.12.)

Viinikan seurakunta

www.tampereenseurakunnat.fi/vipot

Ilm. kerhoihin ja tapahtumiin sivuston lomakkeella.

JENNAN KEITTIÖSSÄ

Tarvikemaksu 15 € ensimmäisellä kerralla. Ilm. netissä.

- Kokkikerho 7-13 v. torstaisin 12.9., 26.9., 10.10., 24.10., 7.11., 21.11. ja 5.11. klo 17.30-19.30 Hallilan srk-talossa

- Kokkikerho 7-13 v. torstaisin 5.9., 19.9., 3.10., 31.10., 14.11., 28.11., 12.12. klo 17.30-19.30 Koivistonkylän srk-talossa.

- Kokkikerho 7-13 v. torstaisin 5.9., 19.9., 3.10., 31.10., 14.11., 28.11., 12.12. klo 17.30-19.30 Koivistonkylän srk-talossa.

KÄTSÄ-KÄSITYÖKERHO

Koivistonkylän srk-talossa tiistaisin klo 17-18.30. Askarrellaan mm. kierrätysmateriaalista. Ilm. netissä.

NEKALAN NESSU

7-12-v. koululaisille arkipäivisin Nekalan srk-talossa klo 13-17. Pelailua, oleilua ja läksyjen tekoa ohjatussa ympäristössä, maksuton.

HALLILAN KERHO

1.-4. -lk tiistaisin ja perjantaisin Hallilan srk-kodissa klo 12.30-16. Avoimet ovet, ohjattua ja valvottua puuhailua.

LEGGARINAKERHO

Torstaisin klo 17-18 Nekalan srk-talossa. Rakennetaan legoista tarinoita, tehdään lego-animaatioita ja videoita.

SÄHLYKERHOT

Nekalan koulun liikuntasalissa 10.9.-10.12.

1.-3. -lk. pojille tiistaina klo 15-16

4.-6. -lk. pojille tiistaina klo 16-17

KATEDRAALIKERHO

Uuden tyyppinen kerho hetki netissä torstaisin klo 16-16.30 osoitteessa lastenkirkko.fi. Hissillä nettikatedraalin kirkkotilaan. Kirjautu sisään ja luo itsellesi oma hahmo, jolla voi seikkailla

lastenkirkossa, tarkista, että äänet toimivat tietokoneessasi.

Ei ilmoittautumista.

ISÄLAPSI -PELI-ILLAT

Nekalan srk-talon alakerrassa, Kuoppamäentie 23. Kerran kuussa klo 18-20 torstaisin, ilmainen: 12.9. pelejä, 10.10. lautapelit, 7.11. Kansallinen pelipäivä -tapahtuma, 12.12. pelejä